TUNTURILATU
I/2002

Pekka Huttunen jo talviseksi käyneessä säässä keskimmäisen lompolon rannassa. Puheenjohtaja Antero Tarvainen hyväksyi Talaslompoloiden paikan ja palstaa ruvettiin hankkimaan Tunturiladulle.

Pekka Huttunen
90 v 27. 3. 2002
Kunniasusi nro 3

Tämän vuoden maaliskuussa kunnioitettavat 90 vuotta täyttävällä kunniasusi Pekka Huttusella on takanaan merkittävä Tunturilatutyö. Huttus-Pekka on ollut vuodesta 1971 yhdistyksemme johtokunnan pitkäaikainen aktiivijäsen ja toiminut myös vuosikaudet Suomen Ladun hallituksessa Tunturiladun edustajana. Pieksämäkeläinen Pekka on tunturikerho Njealljen perustajajäsen ja sen ensimmäinen puheenjohtaja.

Tunturilatulaisten tapaan Huttus-Pekka on ollut eräretkeilijä tehden tunnetuimmat vaelluksensa Susikyrö – Utsjoki –reiteillä muistoina jopa lumikelien huvettua viimeisten päivien ahkionvetopatikointi. Pekka vihittiin johtajasudeksi vuonna 1971 ja ikäsudeksi 1973. Laajan lapintuntemuksensa Pekka on hankkinut toimimalla heti sodan jälkeen Lapin jälleenrakentamisessa sekä Tunturiladun lukuisilla eri puolille Lappia suuntautuneilla palstanhakumatkoilla, joilla hän saattoi luoda hyvät ystävyyssuhteet moniin alueen asukkaisiin ja viranomaisiinkin.

Ennen kaikkea Huttus-Pekka tunnetaan yli kahdenkymmenen vuoden ajalta yhdistyksemme Lapin tukikohtien aktiivisena ja osaavana isäntänä, jolle jo Yrjö Pitkänen luovutti tämän vaativan ja paljon työtä antaneen tehtävän. Susi-Talaksen ja –Kiisan palstojen löytäminen ja ostaminen vaativat molemmat useita matkoja ja maakauppojen saattaminen lainvoimaiseen päätökseen joskus hankaliakin osakasomistajien selvittelyjä. Sittenkin mittavin urakka syntyi Pekalle palstojen rakentamisesta ja käyttökuntoon saattamisesta.

Tunturilatulaisten vankkaan talkoohenkeen luottaen Pekka suunnitteli ja johti rakennustyöt osallistuen itsekin töihin. Hankkeet teki vaativiksi niiden sijainti tiettömien taipaleiden takana tunturimaastossa. Hämmästyttävän ripeästi ja taloudellisesti hyvin suoritetut hankkeet loivat Tunturilatuun esimerkillisen talkoohengen, jonka voimalla uskomattomatkin suoritukset oli mahdollista toteuttaa.

Esimerkkinä voisi pitää Susi-Talaksen kämpän purkua Jäppilässä, siirtoa Mustolaan, moottorikelkkakuljetusta ja kämpän pystytystä uudelleen vain muutaman kuukauden aikana. Ehkä samanveroinen saavutus Huttus-Pekan vastuukaudelta oli Susikyrön saunan uudistus, Koska saunaan saatiin vain kunnossapito- ja korjauslupa, saunan katto nostettiin ylös, rakennettiin alle uusi sauna perustuksineen ja lopuksi laskettiin vanha katto paikoilleen. Kunnan rakennustarkastaja oli kyllä pitänyt korjaustöitä aika mittavina hyväksyen kuitenkin työt.

Pekka Huttunen osallistui myös Ivalojoen Ykin silta kakkosen rakennustalkoisiin ja hän kunniakseen Susi-Kiisan turvekammi on nimitetty Pekankammiksi.

Pekka Huttunen on Tunturilatutoiminnan osaajana ja innoittajana ollut eräs yhdistyksemme keskeisistä vaikuttajista. Vastuunsa kantaneena ja oikean tunturihengen omaavana hänellä on laaja tunturiretkeilijöiden ystäväjoukko, joka haluaa kiittää häntä todella mittavista saavutuksista yhteisessä työssä. On ilo saada kiittää ja onnitella Pekkaa, myös monista yhteisistä vuosistamme ja toivottaa hänelle edelleenkin kaikkea hyvää.

Antero Tarvainen

Menossa Talaksen palstaa katsomaan, takana Paadarin talo Tsarmijärven rannalla. Monen tunturilatulaisen kylästelypaikka.

Paadarin vanha kämppä samalla matkalla Talasjärven niemessä.

Pekka Huttunen kalattoman Nilijärven rannalla eräällä monista Talaksella järjestetyistä keväisistä hiihtoviikoista.

Sisäsivuilla

Tunturiladun juhlavuosi huipentui Helsingissä pidettyyn 55-vuotisjuhlaan ja juhlakokoukseen. Ohjelmaan kuului myös kaupunkikierros ja niinpä väki poikkesi myös Senaatintorilla

8-9

Kolbmalaiset syventyivät eskimoiden elämään retkellään Seitsemisen puistossa. Heitä opasti eskimologi Eva Jansson.

12

Login ja Vihttan väkeä vaelsi Hetasta juhlasusiaisiin

16

Puheenjohtajan tähdenvälit

Tapahtumarikkaan menneen vuoden päätöstapahtuma oli vuosikokous ja 55-vuotisjuhla Helsingissä. Tunturikerho Kavtsi oli tehnyt järjestelyjen eteen suuren työn.

Sääntömääräisten vuosikokousasioiden lisäksi eloisat ja mielenkiintoiset keskustelut kehkeytyivät Haristuvan käyttösopimuksesta, kämppien avainsääntöjen tarkistamisesta ja Susikyrön sähköistämisestä. Näin pitää ollakin.

Asiat puhutaan asioina ja päätökset tehdään demokraattisesti.

Jonkin verran on kritisoitu sitä, että johtokunta ei tuonut esille omaa kantaansa sähköistämiseen. Tässä alustavassa käsittelyssä johtokunta ei halunnut vaikuttaa jäsenistön mielipiteisiin negatiivisella tai positiivisella kannanotolla. Johtokunnan esitys esitetään kevätkokouksessa.

Viikonloppu vuosikokouksineen ja juhlineen Helsingissä oli hyvin järjestetty.

Kiitos kavtsilaiset.

* * *

Viime syksynä matkalla Ykinsillalle monet johtokunnan jäsenet kävivät katsastamassa ja valokuvaamassa Kiilopään Lapinkentän, jonka kunto todettiin ala-arvoiseksi. Esitimme Suomen Ladulle joko alueen kunnostamista tai purkamista. Suomen Latu valitsi kunnostamisen ja Tunturilatu sai talkootyökohteen, jossa yhdistyksemme voi tehdä näkyvän työn kaikkien Kiilopäällä kävijöiden hyväksi ja olla mukana säilyttämässä esimerkkiä vanhoista lappilaisista majoitusmuodoista.

* * *

Tunturiladun ja sen toiminnan tunnetuksi tekeminen myös muille latuyhdistyksille on yksi tämän vuoden toiminnan painopisteistä. Siitä syystä tässä lehdessä on esitetty haaste kaikille kerhoille osallistua leiripäivien vaelluskilpailuun. Kun lähtöluettelossa on vähintään kuusitoista Tunturiladun joukkuetta, se huomataan.

Jos omasta kerhosta ei löydy riittävästi lähtijöitä, voidaan turvautua naapuriapuun. Lähdetään nauttimaan esilläolosta.

* * *

Vuosi yhdistyksen puheenjohtajana on takanapäin. Työtä ja touhua on ollut riittämiin asti, mutta se on ollut mielenkiintoista. Yksittäisiltä jäseniltä ja kerhoilta saamani apu sekä johtokunnan ja toimihenkilöiden tuki on ollut kullanarvoista.

Näin laaja-alaisen ja suuren yhdistyksen toiminta vaatii runsaasti ryhmätyötä ja siihen tunturilatulaiset on aina valmiit.

Kiitos kaikille.

Tavataan kevätpäivillä.

Raimo

JOHTOKUNNAN PÖYDÄLTÄ

Tätä kirjoittaessa ainakin Helsingissä tuntuu siltä, että talven selkä on taittunut ja kevät koittaa. Ja kuitenkin on vasta tammikuu. Toivottavasti lunta saadaan vielä lisää ja hiihtokelejä riittää pitkään.

Johtokunnan kokouksissa on käsitelty mm. seuraavia asioita:

◆ Uudet Suomen Ladun jäsenkortit sekä Tunturiladun jäsenmaksulomakkeet on postitettu jäsenistölle. Ainaisjäsenille Suomen Latu postittaa kortit erikseen. Suomen Ladun jäsenkortti lähetetään kaikille Tunturiladun ykkösjäsenille. Ellet ole saanut korttia jäsenmaksulomakkeen mukana, ota yhteys jäsensihteeriin.

◆ Kevätkokous pidetään 23.3.2002 klo 12 Kajaanissa Joutenlammella kevätpäivien yhteydessä. Lisätietoja kummastakin toisaalla tässä lehdessä.

◆ Johtokunta on haastanut kaikki tunturikerhot mukaan kesän 2002 Suomen Ladun leiripäivien vaelluskilpailuun vähintään yhdellä joukkueella/kerho. Pidäthän huolen, että sinunkin kerhostasi tulee joukkue!

Syyskokouksessa Helsingissä oli läsnä 123 yhdistyksen jäsentä. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2002 toimintasuunnitelma ja talousarvio. Näihin voit tutustua toisaalla tässä lehdessä. Kokouksessa hyväksyttiin myös Ovtsin ja Tunturiladun välinen sopimus Haristuvan hallinnasta sekä uudet kämppäsäännöt.

Kevään hiihtoviikot lähestyvät. Luistavia kelejä teille kaikille.

sihteerinne **Riitta ”Iitu” Gerlin :)**

In memoriam

Tunturikerho Vihttan suruviesti

Markku Luomala

Ystävämme,entinen puheenjohtajamme on poissa.

Hiihtoretkellä Vuokatissa oli pakkasta kaksikymmentä astetta ja kylmä tuuli. Halusimme Sinut yhteiseen kuvaan.

- Ehei, mulla on leuka jäätynyt, sanoit ja painuit pirttiin. Siellä söit jo lakkapiirakkaa ja veitikkamainen hymysi tervehti meitä.

Monet retket teit kanssamme ja nyt läksit tekemään omaa latuasi ajan tuolle puolelle.

Meidän on ikävä Sinua.

Viherjäisel laattialla,
mis ei seinät hämmennä,
tähtiteltin korkeen alla
käyskelen ja laulelen
ja kaiku ympäri kiikii.

(A. Kivi)

Kaivaten vihttalaiset

P. W.

In memoriam

Nils-Aslak Valkeapää

Saamen kulttuurin elvyttäjä ja monitahoinen vaikuttaja taiteilija Nils-Aslak Valkeapää on lähtenyt tuulten matkaan taivaanrannan tuntureiden tuolle puolelle.

Ailu oli juuri palannut onnistuneelta matkalta Japanista, kun hän maanantai-iltana 26.11.2001 nukkui hiljaa ikiuneen ystäviensä luona Espoossa. Vähän aikaisemmin hän kertoi innostuneena matkasuunnitelmastaan ja muista lähitulevaisuuden mielenkiintoisista projekteista, joihin minäkin osaltani olisin päässyt osallistumaan. Hän iloitsi uudesta ateljeetalostaan, ”sileiden rantakallioiden kammistaan”. Elämä tuntui hymyilevän ja ”soittavan Ailua”. Sitten tuli uupumus ja aika loppui. Vain pari viikkoa aikaisemmin Lapin Kansa julkaisi Petteri Holman tekemän valoisan ja optimismia henkivän haastattelun ”Ailun uusi elämä” (LK lauantai 10.11.2001, s.13-14). Suosittelen - jos suinkin saatte lehden käsiinne -artikkelin lukemista teille kaikille, sillä siinä tulee näkyviin paljon syvästi olennaista Ailusta.

Ritvis

Kiilopään Lapinkenttä

Suomen Ladun tunturivaliokunta rakensi vuosikymmeniä sitten Kiilopäälle Lapinkentän, jossa on esitetty mm. lappilaisten käyttämiä rakennuksia kuten niliaitta, patsasaitta, turvekota ja kaksipuolinen laavu.

Lapinkenttä on rakennettu Pekka Huttusen johdolla. Rakentajina oli useita tunturilatulaisia, Ykä Suniittu pisimpänä. Viime kesän katselmuksen perusteella voidaan todeta, että alue on päästetty huonoon kuntoon.

Tunturiladun puolesta johtokunta on tehnyt esityksen Suomen Ladulle, että Lapinkenttä kunnostettaisiin esityskelpoiseen kuntoon ja tarjoutunut tekemään työn talkooperiaatteella. Suomen Latu on hyväksynyt ehdotuksen.

Työn tekemisen ajankohta ja laajuus yksityiskohtineen päätetään sulan maan aikana. Rakenteiden tukipuita, katteita, turvetuksia ja koko yleisilme ympärysaitoineen ja opastauluineen on kunnostettava.

Kevään kuluessa selvitetään Kiilopään johtajan Pirjo Kouvon kanssa kaikki työn suorittamiseen liittyvät seikat, jolloin tiedetään työn kesto ja talkoolaisten määrä.

Seuraavassa lehdessä kerrotaan lisää.

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija: Tunturilatu ry

Päätoimittaja: Raimo Pahkala

Toimitussihteeri: Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy, Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 02 5601 085, pk 02 566 654
sähköposti: satu.ojala@huittistensanomalehti.fi

Julkaisutoimikunta: Raimo Pahkala, Anne Toivonen, Juhana Häme, Satu Ojala (pj)

Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy

Painopaikka: Satakunnan Painotuote Oy Kokemäki
2002

Kerhojen kuulumisia

Hyvää alkanutta vuotta tunturilatulaiset!

Niin se vain uusi vuosi pyörähti käyntiin hiukan poikkeuksellisilla säillä. Toivottavasti vielä tasaantuu.

Me täällä Kainuussa suunnittelemme kovasti tulevia kevätpäiviä ja toivomme että olette innokkaita ja uteliaita näkemään ja kuulemaan ja tekemään mitä olemme keksineet. Samalla näette taas tuttuja ja voitte hiihtää näissä maisemissa.

Toukokuun lopulla retkeilemme Hiidenportin kansallispuistossa ja Teeri- Lososuon -alueella, joka on siinä lähellä (katso retkimuistiota). Aiheesta tulee tarkempi tiedote seuraavaan lehteen. Varatkaapa aika, sillä silloin luonto on kuin nuori morsian ja linnut suorastaan huutavat julki reviirejään. Pitäähän sitä ilonpitoa mennä kuulemaan.

Olette tervetulleita näille tapahtumille ja muulloinkin, esim. avantouintikisoihin. Täällä on tilaa hengittää ja Vuokatti on melkein kuin tunturi.

OKTAN puolesta
Liisa Haapalainen

Ovtsin kuulumisia

Talven pitäisi nyt olla kovimmillaan, mutta kas kummaa, että sataa mittarin näyttäessä +3 astetta. Saas nähdä miten hienojen lumiukkojemme Kuokkalan kartanon pihassa käy. Kiitos kaikille pikahälytystalkoisiin osallistujille samoin kuin perinteiseen majapäivystykseen osallistuneille. Näin on tämäkin vuosi saatu vauhdilla käyntiin.

Helmikuun tapahtumisista mainittakoon 5.2 Rauha Lehtosen terapia-ilta sekä 19.2 kuvailta. Muistakaapa tuoda valokuvianne toistenkin nähtäväksi. Lumikenkäretkellekin pääsee kun ottaa Tuulaan yhteyden lisätietojen saamiseksi.

Maaliskuun 5:nä pnä päätämme kevätvuosikokouksessa viime vuoden ja katselemme kuvasatoa ehkäpä aika kaukaakin. Maaliskuuhun mahtuu vielä TL kevätpäivien lisäksi 17.3 Harisella pilkkitapahtuma alkaen klo 11.00.

Huhtikuu aloitetaan 9.4 katselemalla ja kuuntelemalla Markku Könkkölän esitystä pohjolan kämmeköistä.

Keväthanget odottavat kerholaisia Lapissa, joten nyt kaivataan kiireesti toivomuksia ja ehdotuksia vaellusalueesta ja ajankohdasta yms. seikoista. Vaellus voisi aivan hyvin olla kevytkin, joten kaikki toivomukset otetaan vastaan ja mukaan lähtijät ovat itse tekemässä päätöksiä. Ottakaapa yhteyttä johtokuntaan.

Toukokuu alkaa 5.5. linturetkellä Viitasaarelle ja sieltä Vesannolle Pentti Alajan hienoon eläin-, lintu- ja perhoskokoelmiin tutustumisella. Mestari n:o 1 kertoo meille esim. miksi kurjen ääni on täysin erilainen kuin joutsenen ääni. Näemme myös miten suureksi perhonenkin voi kasvaa.

Kesäkauden avajaiset Haristuvalla perinteisin menoin 7.5 ja Jyväskylän Tourujoen luontopolkuun tutustumme 26.5. alkaen aamulla klo 5.00 Vanhan hautausmaan pysäköintipaikalta lähtien.

Kesäkuussa 8. - 15.6. Tuula johtaa jälleen kanoottiretkeä ja tällä kertaa on tarkoitus tutustua Inarinjärveen.

Ottakaapa yhteyttä vetäjään tai johtokuntaan. Kesäkuun puolella onkin sitten taas SL:n leiripäivät ja kaikilta kerholta vähintään yksi vaellusjoukkue!

Nyt on sitten viimeistään oikea aika tarkistaa tilanne syksyn susiaisia varten.

Vielä on hyvin aikaa suorittaa mahdollisesti puuttuvia suorituksia ja vaikkapa opiskella saamenkielen sanastoa iltapuhteilla.

Luistavia suksia toivottaa
Pauli

Tervehdys Geatkista

Syksy tuli ja meni, samoin joulu ja vuodenvaihde. Naiset vaelsivat kesäpäivien jälkeen Lemmenjoella tarkoituksenaan kahlata Vaskojoen yli. Luontoäiti oli asiasta toista mieltä emmekä halunneet olla liian rohkeita, sillä kylmää vettä oli liian syvälti ja leveälti kaikenlaisiin sietorajoihin nähden.

Syksyyn mahtui vielä kesäpäiviin liittyen kiitostilaisuus talkooväelle ja syyskokous.

Syyskokouksessa löimme lukkoon kuluvan vuoden toimintasuunnitelman, jota täydennettiin heti vuoden ensimmäisessä kerhotoimikunnan kokouksessa.

Ohjelmassamme on talvivaellus, pääsiäisen hiihtoretki, logilaisten kanssa yhteinen linturetki Puurijärvelle sekä melontaa ja vaellusta. Aarno lupaa viedä aikuiset ja lapset yhdessä vaellukselle. Tällaisen retken järjestämisestä tuli pyyntö kerhomme ulkopuolelta.

Syksyyn mahtuu taas vaelluksia naisille ja tottakai otamme mahdollisuuksiemme mukaan osaa Tunturiladun tapahtumiin. Pyrimme ainakin siihen, että saisimme joukkueen kokoon Ladun leiripäivien vaelluskisaan.

Toisaalla tässä lehdessä on myynti-ilmoitus, jonka takana ovat kerhomme puuhamiehet Kalevi ja Aarno sekä Tunturiladun retkitoimikunta.

Otamme mielellämme reissuillemme mukaan myös muita tunturilatulaisia. Mikäli joku reissuistamme kiinnostaa, ota yhteyttä.

Nyt on lunta meilläkin, joten ylös, ulos ja lenkille!
Satu

Kavtsin kuulumiset

Pakkaspäivän tervehdys täältä pääkaupunkiseudulta. Monen vuoden jälkeen näyttää siltä, että tänne Etelä-Suomeenkin saadaan oikea talvi. Pakkaslukemat ovat jo pitkään pyörineet parin kympin seutuvilla, mikä tänne rannikkoseudulle on aivan riittävä määrä. Luntakin on tullut sen verran reippaasti, että hiihtoladut ovat mitä parhaimmassa kunnossa. Hiihdon onnistuminen on siten vain hiihtohaluista ja omasta kunnosta kiinni.

Ne kun vielä jostakin tavoittaisi.

Kavtsin kolmaskymmenes toimintavuosia alkaa tammikuun kerhoillalla, joka tuttuun tapaan pidetään Kampin palvelukeskuksessa. Tammikuun 14 päivä kuulemme Ulla Pihkala esityksen kahdesta Yhdysvalloissa olevasta kansallispuistosta. Puistot ovat Mainessa sijaitseva Baxter National Park Upstate ja Upstate New Yorkissa oleva "The Adirondacks". Ullan omakohtaiset kokemukset Yhdysvaltain kansallispuistoista, antavat meille muillekin uutta tietoa vaellus- ja retkeilymahdollisuuksista uudella mantereella. Helmikuun kerhoilta pidetään maanantaina 11.02.2002. Illan aiheena on tällöin Nuuksion järviylängön geologia. Aiheesta tulee meille kertomaan geologian tutkimuskeskuksesta geologi Maija Haavisto-Hyvärinen. Illan esitelmän mielenkiintoa lisää se, että GTK on laatinut Nuuksion alueelta geologisen retkeilykartan opaskirjoineen. Tämä lisää entisestään Nuuksion alueen mielenkiintoa retkeilijöille.

11.03.2002 pidämme kerhon sääntömääräisen vuosikokouksen. Kokouksen jälkeen Hannu ja Marita Maula kertovat Sarekin kansallispuistosta. Mainittakoon, että Kavtsin heinäkuussa tehtävä kesävaellus suuntautuu juuri Sarekiin, joten ne, jotka suunnittelevat vaellukselle lähtöä, saavat jo etukäteen tuhdin annoksen Sarek-tietoutta tulemalla kevätkokoukseen.

Kavtsin juhlavuoden retkitapahtumista ensimmäinen pidetään (on varmaankin jo pidetty lehden ilmestyessä) 26-27. tammikuuta. Kärrissä pidettävän ulkoiluviikonlopun tapahtumiin kuuluu mm. hiihtoa päivällä ja kuutamossa, lumikenkäilyä, pilkkimistä, ym. mukavaa yhdessäolon lisäksi. Lisäksi saamme uutta tietoa suksien valinnasta, niiden huoltamisesta ja voitelusta.

Maaliskuun 1-3 päivä tekee Kavtsi retken Siikanevalle. Järjestämme Helsingin seudulta yhteiskuljetuksen, joten nekin, joilla olisi vaikeuksia saada kyyti, pääsevät paremmin mukaan tälle viikonlopun talviretkelle. Lisätietoja saa kerhomme sihteeriltä Juha Kelkalta, p. 09-531428 tai 050-5284539.

Kerhon tämän talven hiihtovaellus pidetään viikolla 16. Vaelluskohteena on Lemmenjoen alue. Retken vetää Martti Mäkelä, joten lisätietoja vaelluksesta voi kysyä Martilta. Hänet tavoittaa parhaiten numerosta 0500-676960 tai sitten sähköpostilla osoitteesta konsultointi.marttimakela@co.inet.fi. Martti on kokenut lapinkävijä, joten hänen mukaan voi lähteä sellainenkin, jolla talviretkeilystä ei ole ehtinyt hankkimaan aikaisempaa kokemusta.

Lintuharrastus on ollut kavtsilaisten parissa suosiossa jo monien vuosien ajan. Uusia harrastajia on viime vuosina tullut kerhoomme useita. Myös linturetket ovat olleet suosittuja ja kerhomme jäsenet toivovat usein niiden järjestämistä. Hyvänä esimerkkinä asiasta on Kavtsin ensi keväänä järjestämä luonto- ja linturetki Viroon. Retki toteutetaan 9-12.5.2002. matkalle otetaan 30 lähtijää ja kaikki paikat täyttyivät parin ensimmäisen ilmoittautumispäivän aikana. Halukkaita mukaan tulijoita olisi ollut paljon enemmän kuin matkaan sopi. Tämä kertoo sen, että myös Suomen lähialueilla olevat luontokohteet kiinnostavat tunturilatulaisia.

Monenlaisella toiminnalla alkaa kerhomme juhlavuosi. Mitä kaikkea vuosi tuo tullessaan, siitä lisää seuraavassa lehdessä. Myöskin kerhomme nettisivuilta löydät uusimmat tiedot ja tapahtumat.

Hyvää keskitalvea teille kaikille tunturilatulaisille.
Jorma

Johtokunnassa istuvat tällä kaudella Esko Sepponen (takana vas.), Veijo Taavitsainen, Paavo Kramsu, Markku Salminen, Pirjo Sinilehto, Hana Sinilehto ja Ritva Loimio, edessä Sirpa Alapuranen, Raimo Pahkala, Riitta Gerlin ja Marja-Liisa Mäki.

TUNTURILADUN JOHTOKUNTA, TOIMIKUNTIEN JÄSENET JA TOIMIHENKILÖT VUONNA 2002

JOHTOKUNTA

Raimo Pahkala, puheenjohtaja, Honkakatu 10 87100 KAJAANI raimo.pahkala@nic.fi (08) 637 009 k 040 839 6638

Sirpa Alapuranen varapuheenjohtaja kerhoasiainhoitaja Vallikatu 5–7 A 402600 ESPOO sirpa.alapuranen@luukku.com (05) 224 5148 t 050 562 7008

Paavo Kramsu, nuorisotoimikunta, Lauklähteenkatu 6 A 23 20740 TURKU 040 706 2764

Ritva Loimio, saamelaistoimikunta pj, Puistotori 6 as 16 40100 JYVÄSKYLÄ ritva.loimio@library.jyu.fi (014) 615 282 k

Marja-Liisa Mäki taloudenhoitaja, Torikatu 10 as 6 13100 HÄMEENLINNA marja-liisa.maki@fortum.com (03) 675 9061 k

Esko Sepponen, retkitoimikunta, Sammalkuja 8 76120 PIEKSÄMÄKI esko@sepponen.com (015) 482 941 k

Markku Salminen, retkitoimikunta pj, Vuoritie 24 04400 JÄRVENPÄÄ markku.a.salminen@jarvenpaa.fi (09) 291 9916 k (09) 2719 2458 t 040 548 4600

Hanna Sinilehto, koulutustoimikunta, Männiköntie 5 B 20 05830 HYVINKÄÄ hanna.sinilehto@vtt.fi

Veijo Taavitsainen, susivaliokunta, Suontaustankatu 13 48720 KYMI veijo.taavitsainen@andritz.com (05) 281 249 k 020 450 5006 t

Toimihenkilöt

Riitta Gerlin sihteeri, Maria Jotunin tie 10 E 52 00400 HELSINKI iitu.gerlin@luukku.com (09) 4368 6878 k (09) 2707 4231 t 040 707 4598

Satu Ojala toimitussihteeri, Karpintie 13 32700 HUITTINEN, satu.ojala@huittistensanomalehti.fi (02) 560 1085 t 050 523 4844

Pirjo Sinilehto jäsensihteeri, Veisunkatu 14 as 5 33820 TAMPERE pirjsini@saunalahti.fi (03) 266 2592 k 040 763 1109

Toimikunnat

Julkaisutoimikunta
Riitta Gerlin, Juhana Häme, Raimo Pahkala, Anne Toivonen ja Satu Ojala pj

Järjestötoimikunta
Terttu Civil, pj. Välikatu 8 A 5 37100 NOKIA (03) 342 0933 k, Paula Jukala ja Pirkko Westergård

Koulutustoimikunta
Marita Maula (pj), Jorma Alapuranen, Hanna Sinilehto ja Esa Tervonen

Kämppätoimikunta
Seppo Björkengren, pj Kesäkatu 22 76100 PIEKSÄMÄKI (015) 420 083 k, Unto Flinkman, Lauri Kuukkanen, Eila Mäntynen, Tapani Oksanen, Raimo Rautjärvi

Nuorisotoimikunta
Raija Palosaari, pj., Valtatie 260 99100 KITTILÄ, Paavo Kramsu

Retkitoimikunta
Markku Salminen, pj., Pentti Hyytiäinen, Esko Sepponen ja Esa Säde.

Saamelaistoimikunta
Ritva Loimio, pj.,Liisa Haapalainen, Juhana Häme ja Seija Ålander

Susivaliokunta
Jorma Alapuranen, pj. Vallikatu 5–7 A 4 02600 ESPOO jorma.alapuranen@alko.fi, Terttu Civil, Pauli Hulkkonen, Marita Maula, Matti Reittamo ja Veijo Taavitsainen.

Tulevaisuustyöryhmä
Juhana Häme (pj), Riitta Gerlin ja Hanna Sinilehto

Työvaliokunta
Raimo Pahkala, pj., Sirpa Alapuranen, Riitta Gerlin ja Marja-Liisa Mäki.

Tilintarkastajat
Vappu Hietala, Lasse Luoto

Kerhojen kuulumisia

Terveeks kaikki,
Ja hyvää uutta
Eurovuotta 2002.

Kolbma täyttää alkavana vuonna 35 vuotta, on juhlavuosi. Kerho perustettiin 27.5.1967 hyvien perustajien voimin ja hyvien kummien tukemana. Kiitos teille siitä. Juhlistamme merkkipäiväämme sunnuntaina 26.5. herättämällä uudelleen henkiin Karoliinimarssin Pälkäneeltä Tampereelle, 35 km tietenkin, ja juhlimalla maaliin pääsyä perusteellisesti Tampereen Kaukajärvellä. Tervetulloo kaikki tunturilatulaiset – perustajat ja kummit ennenkaikkee - mukaan kävelemään ja juhlimaan.

Entisen hyvän ja vain jäsenille tarkoitetun salamyhkäisen eKolbman lisäksi on syksyllä avattu koko maailmalle avoin Kolbman www-palvelu osoitteessa www.geocities.com/kolbmatampere. Käykää kattomassa niin olette paalupaikalla. Varmaan jo tätä lukiessanne sivuilla on juttua ja kuvia Kolbman Extreme-Kaamosvaelluksesta. Ryhmän jäsenet oli silmät ja tukka pystyssä vielä pari päivää kotiin paluun jälkeen.

Alkuvuodeksi olemme jäsenten ja potentiaalien jäsenten päiden menoksi suunnitelleet oikeaoppisen, vaiheistetun Telemark-markkinointi-iskun: 26.1. mennään Sappeeseen maistelemaan lajia, 11.2. käydään Kangasalla FREEHEELS-nimisessä puotissa kattelemassa ja ehkä ostelemassa suksia ja muita ja sitten taas 15-17.2. mennään testaileen uusia vehkeitä. Sillä kertaa kyllä kerhon omalle kodalle Teiskon Velaattaan, jossa ei ole Telemark-mäkiä.

Kolbman Senioriosasto Kelot kokoontuu helmikuun alussa. Helinä Martikainen kerää kaikki "vanhat" kerhohuoneelle muistelusten, valokuva-albumien ja kahvin juonnin pariin. Toivottavasti Kelot lähtee liikkeelle. Ja miettii vaikka, että onko senioriretkeily oma retkeilyn osa-alueensa. Jos on, niin sillä voi olla tulevaisuus, koska Suomemme väki senkun senioroituu.

Helmikuun puolen välin jälkeen kolbmalaiset kokoontuvat Tampereelle Vapriikki-museoon, jossa käydään tutustumassa Markku Lehmuskallion "Arktinen henki"- ja pietarilaisen Kunstkamera-museon "Arktiset sivilisaatiot"-näyttelyihin.

Huhtikuun alkupäässä kolbmalaiset tapaa parhaiten Susikyröstä, sillä 6-13.4. ollaan siellä. Samalla ja sitä seuraavalla viikolla kulkee myös Kolbman hiihtokaravaani Kilpisjärveltä Susikyröön.

Ja parhaat viimetteks: Heinäkuun ensimmäisellä viikolla mennään keski-Eurooppaan, Sveitsin Zermattiin. Ihan sen vieressä on mm. se teräväpäinen, neliskanttinen vuori nimeltään Matterhorn ja runsaasti alppiniittuja ja vuoristopolkuja, joita voi vaellella. Tervetuloa kaikki tunturilatulaiset tännekin. Tarkempia tietoja toisaalla tässä lehdessä.

www.geocities.com/kolbmatampere

email: timo.tulosmaa@sci.fi tai sirkka-liisa.jantunen@atagears.fi

Tulosmaa

HAASTE

Suomen Ladun leiripäivien yksi pitkäaikaisemmista ja mielenkiintoisimmista tapahtumista on vaelluskilpailu. Joka vuosi Tunturiladun eri kerhot ovat osallistuneet kisaan ja nauttineet tapahtumasta.

Kilpailujoukkue on kolmejäseninen molempia sukupuolia käsittävä joukkue. Rasteilla tarvitaan tekemisen näppäryyttä ja taitoa sekä tietoa luonnontuntemuksesta, retkeilemisestä, suunistuksesta, ensiavusta, latuasioista ja paikkakuntatiedosta. Arvaamallakin löytyy oikea vastaus.

Tunturiladun johtokunta ja toimihenkilöt karsivat joukostaan iskukykyisen joukkueen, joka osallistuu tulevana kesänä Kuortaneella pidettävien leiripäivien vaelluskilpailuun.

Haastamme Tunturiladun jokaisen kerhon vähintään yhdellä joukkueella osallistumaan Suomen Ladun leiripäivien vaelluskilpailuun 29.6.2002 Kuortaneella.

Näytetään myös tällä tavoin muille latuyhdistyksille Tunturiladun voima.

Mottona: Pipo löysällä ja nautitaan.

Johtokunta

Palasia Vihttalta

Hyvää Uutta Vuotta.

Oli jo oikein hyvät hiihtokelit täällä rannikolla. Oli kaunis talvinen luonto huurteisine puineen ja aamuruskoineen. Oli kaunis talvi Markun lähteä omalle ladulleen. Saimme suruviestin ennen joulua, ei se ollut yllätys kenellekään, mutta kuitenkin.

Nyt tammikuun alussa tuli kevät, lumi suli ja kuuluupa titityykin vähän kuin ihmetellen.

Vietimme pikkujoulua tunnelmallisessa Bulleråsissa. Vesa Heinonen, monitaitoinen isäntämme kesrtoi Merenkurkun historiasta ja sen luonnon monimuotoisuudesta. Vesisade ei retkeä pilannut, vaan oli kokemus sekin sateisessa metsässä.

Juhla-aterian nautimme takkatulen loisteessa, oikeat kyntilät joulukuusessa loivat tunnelmaa. Suikin Heikki huijasi meitä ihan rehellisesti, taikuri kun on, ja olipa ihmeelliset temput. Kiitokset. Mukana juhlivat myös pitkästä aikaa Aino ja Erik, nuo ennen energiset kerholaiset, nyt vauhti on hiukkasen hiljentynyt.

Nyt olemme viettäneet nämä härkäviikot, karikkareet, karvakintaat – ajan hiljaisesti. Puheenjohtaja Tapani on tietysti vienyt Anjan kontovalakialle Jalasjärvelle. Siellä taitaa kehtolavittassa keinutella Heinolakin kun ei ole näkynyt. Heinimäki sanoi kerran etten saa siitä kirjoitella – miksikö-hänkö? Saako Raijasta mainita – mukava lady.

Tulipa mieleeni viimekesäinen vaellus Ruotsin suurtunturei-lle. Lakat kypsyivät kullankeltaisina reunustaen polkuamme (vähän liioitellen) kilometrinmäärin. Piti ehtiä ennen Kramsua ja Mariaporia apajalle, vaikka kyllä kaikille riitti. Maisemat huikaisivat kauneudellaan. Suuri ja mahtava Pältsa näkyi edessämme monta päivää. Että sinne. Iso jättiläinen suuttui jostakin ja lähetti lumimyrskyn niskaamme. Tuuli repi kalastusporukan teltan riekaleiksi, mutta kalastajat pääsivät karkuun porokämppään. Kukaan ei kiivennyt Pältsalle. Parin päivän päästä oli Malla-neito ihanan lempeä ja aurinkoinen, oli taas kesä. Retken päättyessä Kramsun Paavo tarjosi koko vaellusryhmälle mehua ja pikkuleipiä. Kiitos ja Onnea vielä.

Kansallispuistoista vuorossa oli Lauhaneva. Sinne mentiin viikonloppuretkelle. Olipa nevaa. Kävelimme Sianselkää, kiipeilimme kolmen tuulen harjua, korpea, soilla pitkospuita. Maistelimme venäläistä tattikeittoa yllättäen löytämässämme kenttäkeittiössä. Anja sai tietää vastauksen kysymykseen mikä on lanttalauree (joka paikassa kaikkialla). Syyspimeällä saunoimme ja uimme kuutamoisessa Nummijärvessä. Oli mukavaa, yhdessäoloa, juttelimme yömyöhään, viihdyimme, eikä kukaan kuorsannut yöllä.

Reijo Alavieskassa, kirjoittelehan niitä hauskoja sattumia matkojesi varrelta.

Kotimainen talvikausi on edessä, sitä odotamme kuin joulua lapsena. Päästään suksille ja Lappiin. Näen edessäni Talaksen saunarannan, tunnen löylyn tuoksun. Onkohan piisami nukkunut koivun alla hyvin, vai onko ukko kastunut?

Terttu ja Elias Tampereella, kyllä me vielä saamme sähköt Susikyröön, puhutaan vastustajat pökerryksiin tai väsytetään. Kiisallekaan ei ole pitkä matka vetää… ja ne kynttilät voi sytyttää kun on tiskattu.

Mukavaa talvea kaikille ja tunnelmoikaa.

Kriivari lähtee katsomaan, mihin muuttolinnut jäivät.

Pirkko

Tunturikerho Njeallje

Vuosi on taas vaihtunut ja toimintasuunnitelma on muuttunut toimintakertomukseksi vuodelta 2001. Katsaus menneeseen vuoteen. Toimintasuunnitelman mukaan olemme käyneet teoriassa ja käytännössä läpi ensiavun uutta tietoa ja verestäneet vanhaa. Suunnistus ja siihen liittyvät apuvälineet ovat olleet opiskelun kohteena ja opiskelua jatkamme tänäkin vuonna. Eri aiheista tietoiskuja tietovisailuiden merkeissä on kuulunut myös ohjelmaamme.

Yhteisistä retkistä mainittakoon hiihtoviikko Sotkamossa, Salamajärven kansallispuistoon tutustuminen ja siellä vietetty viikonloppu retkeillen.

Ruskaviikko Pöyrisjärven mahtavissa maisemissa sekä osallistuminen Susikyrön juhliin, jossa meitä oli paikalla 25 - mahtavaa eikö totta!

Kokoonnuimme kerran Joroisten kerhoillan merkeissä Joroisten Kaitaisissa olevassa eräkirkossa, jonne kannattaa poiketa, jos siellä päin liikkutte. Hyvältä maistui kahvi, joka tarjottiin nokipannusta makoisien kotileivonnaisten kera ja tutustuttiinpa samana iltana suunnistuksen saloihin oikein ulkopuolisen opettajan opastuksella.

Toimintavuotemme päätimme pikkujouluun 1.-2.12. luonani Kangaspellossa. Talkooporukka oli tehnyt hyvän rakovalkean, jonka äärellä oli mukava aloittaa pikkujouluviikonlopun vietto.

Mitä sitten vuonna 2002?!

Toimintasuunnitelma on jaettu pikkujoulussa, mutta lopussa tietoa siitä, jos joku ei ole sitä saanut ja tiedoksi muille kerhoille.

Pitkien välimatkojen takia kokeilemme kerhotapaamisten muuttamista siten, että pimeänä vuodenaikana kokoonnumme kuukauden toisen torstain sijasta lauantaisin klo 13.

Menneen vuoden tapahtumista kuvien kera saatte lukea tulevissa Tunturilatulehdissä!

Yhteenvetona menneestä kerhovuodesta totean: en hetkeäkään antaisi pois! Lämpimät kiitokseni Teille Tunturikerho Njealljen jäsenet, jotka olette tehneet yhteisistä hetkistämme lämminhenkisiä mukavia tilaisuuksia.

Kerhomme puolesta kiitän menneestä vuodesta ja vuoden aikana mukavia tapahtumia järjestäneitä Tunturilatulaisia yhteisien hetkien järjestä-misestä sekä kaikkea hyvää alkaneelle vuodelle.

Halauksin Lea

Tunturikerho Njeallje toimintasuunnitelma v. 2002

19.1. Kokous Partaharju, Pieksämäki

16.2. Liikuntailtapäivä Mikkelissä

14.3. Kevätkokous Varkaudessa

11.4. Kerhotapaaminen Partaharjulla

13.4.- 20.4. Hiihtoviikko Saariselällä

18.5. Linturetki Ruokojärvelle Varkauteen

8.- 9.6. Viikonloppuretki Heinäkuussa lomaillaan!

3.8. Kesäloman lopettajaiset Kangaspellolla

31.- 7.9. Ruskaviikko Susikyrössä

12.10. Syyskokous Joroisissa

16.11. Kerhoiltapäivä Mikkelissä

Joulukuun kerhotapaaminen pikkujoulun merkeissä Pieksämäellä.

Kahviraha kerhoilloissa on 3,5€, Njealljen jäsenmaksu 9€ ja lapsijäsen alle 16 v. maksuton.

Kokouskutsujen ja tiedonantojen julkaiseminen tapahtuu Länsi-Savossa, Warkauden Lehdessä ja Pieksämäen Lehdessä.

Login kuulumisia

Vuosi 2002 on juuri päässyt alkamaan. Olipa melkoinen hallakausi tuossa vuodenvaihteessa. Lunta täällä Turun puolessa on kuitenkin varsin niukalti. Eipä oikein hiihtäminenkään vielä onnistu.

Kerhotoimintamme sitä vastoin on vauhdissaan niin kuin on ollut jo 23 vuotena tätä ennen. Joulutapahtumat hoituivat totutulla rutiinilla ja ansiokkaalla täsmällisyydellä, joista kehut kerhotoimikunnalle. Menneen vuoden aikana jäsenkuntaa on tapahtumissa jolkutellut mukana mukavasti.

Alkaneenakin vuonna aiomme seikkailla kevät-, kesä- ja syysretket Pohjan perukoille, mutta suuntaamme myös etelään, Gotlantiin pyöräretken puitteissa. Kerronkin nyt retkisuunnitelmistamme, jotta niihin tietäisivät mukaan pyrkiä niin omat jäsenemme, kuin aina tervetulleet muutkin tunturilatulaiset.

Maaliskuulla 2. – 3. 3. suuntaamme perinteisesti Mynälahden hiihtoon, josta tietää Pekka Laine puh. 02 431 2539 tai 0400 793 743.

22. – 24. 3. pyrimme osallistumaan TL:n kevätpäiville ja – kokoukseen Kajaanin Joutenlammella. Tiedustele Kalevi Kanervalta puh. 02 236 6270 tai 040 733 1765.

26.- 28. 4. lähdemme luontoretkelle Puurijärven ja Isonsuon kansallispuistoon Geatkin maisemiin. Tiedustele Paavo Kramsulta puh. 02 469 8449 tai 040 7062 764.

Toukokuun viikonloput ahkeroimme talkoissa Koirasaaren kämpällä. Hommista tietää Kalevi Kanerva puh. 02 236 6270 tai 040 733 1765.

Heinäkuun 6. – 14. päivinä toteutamme polkupyöräretken Turusta Gotlantiin. Tiedusteluihin vastaavat Ihamot iltaisin puh. 02 237 6170 tai 040 514 4894.

26. 7. – 4. 8. seikkailemme yhdessä Vihttan kanssa Sevetistä Nuorgamiin. Tiedustele Kalevi Kanervalta puh. 02 236 6270 tai 040 733 1765.

Elokuun 16. – 18. päivinä osallistumme TL:n kesäpäivälle.

Syyskuun 13. – 22. päivinä vietämme Login ruskaviikkoa Susi-Talaksella.

Lokakuun 18. – 20. päivinä TL:n syyskokoukseen ja susiaisiin.

Viimemainituista retkistä parhaiten tietää Kalevi Kanerva puh. 02 236 6270 tai 040 733 1765.

Edellä olevassa onkin kerrottu varsin kattavasti lähes vuotuinen retkiohjelmamme, joka on siis avoin oman jäsenkuntamme lisäksi kaikille tunturilatulaisille, oikein tervetulotoivotuksin!

Kiitokset vaan kivan lehden palstatilasta taas kerran.

Näkemiin ja kuulemiin toivoo **UNNA-PENTTI.**

Kämppäkuulumisia

Kuluneen vuoden kämppäasiat keskittyivät tavanomaisten puuhankintojen ja huoltojen lisäksi lakisääteisiin tehtäviin. Niitä ovat säännöllisin välein suoritettavat palotarkastukset ja nuohoukset.

Palotarkastajien määräykset poikkesivat jonkun verran toisistaan, mutta päätettiin kuitenkin hankkia kämpille muun muassa alkusammuttimet ja pelastautumisohjeet. Talakselle tehdään lisäksi varapoistumistie toisen kerrokseen päätyyn. Seuraavat palotarkastukset tehdään vuonna 2006.

Mikään ei estä suorittamasta nuohouksia myöskin omatoimisesti niin kuin tähänkin asti, mutta ne eivät ole "virallisia". Vahingon sattuessa vakuuttaja voi evätä korvauksen. Siksi nuohoukset on suoritettava virallisella, hyväksytyllä nuohoojalla. Nuohous on tehtävä kolmen vuoden välein. Aiemmin nuohoojat kulkivat säännöllisin väliajoin talosta taloon nyt kiinteistön omistajan täytyy itse hoitaa sekä tilaus että vastata luonnollisesti myös kustannuksista. (Palotarkastus on ilmainen.)

Susikyrön sähköistyksestä on keskusteltu jo jonkun aikaa. Tehdyssä suunnitelmassa on sähköistys esitetty tehtäväksi varsin vaatimattomasti: vain muutama valopiste ja pistorasia. Asia oli esillä syksyllä yleisessä kokouksessa jossa se sai vain parin kolmen prosentin kannatuksen. Kannattajat vetosivat paloturvallisuuteen ja kämppien käytön helppouteen, vastustajat puolestaan muun muassa alueen ja kämppien imagoon.

Kämppätoimikunta vastustaa sähköistystä vedoten muun muassa kustannuspaineeseen. Ladun talous kyllä kestäisi perustamisen, mutta sähkön käyttö kaikkine lisämaksuineen pakottaisi korottamaan käyttömaksua. Mahdollisesti myöhemmin tulevaisuudessa joudutaan turvautumaan sähköistykseen jolloin se on harkittava tarkoin eli missä laajuudessa ja miten aluetta ja kämppiä sähköistetään.

Jätehuoltoon on yhteiskunnan taholta alettu kiinnittämään yhä enemmän huomiota ja kunnat ovat järjestäneet taajamiinsa keräilypisteitä. Tunturilatu maksaa jokaisesta kiinteistöstä jätteenkäsittelymaksun, siksi jokaisen kävijän on syytä tuoda tuottamansa kaatopaikkajätteet keräilypisteisiin. Vuonna 1999 jätteenkäsittelymaksut olivat: Susikyrö 120 mk, Kiisa 200 mk ja Talas 520,70 mk.

Kämppäkierroksen aikana on havaittu tilojen olevan siistit ja hyvässä kunnossa.

K O K E I L K A A P A L O V A R O T T I M I E N K U N T O M A J O I T T U E S S A N N E! Varaparistot ovat lääkekaappien päällä.

Hyvää ja Liikunnallista alkanutta vuotta!

Seppo B.

Muistokivi evakkomatkalla menehtyneille

Lappalaisten pitkä evakkomatka Pohjanmaalle

Sotavuonna 1944 Utsjoen, Inarin ja Tenojokivarren ihmiset evakuoitiin kotiseudulleni, lähinnä Alavieskaan. Utsjoen väkiluku oli silloin 890 ja kaikki joutuivat lähtemään. Tiettömien taipaleiden takaa kohti tuntematonta.

Evakossa menehtyi noin 30 utsjokista, pääasiasiassa lapsia. Pahin ongelma oli se, että saamelaisilla ei ollut täkäläisiin tauteihin ja olosuhteisiin immuniteettiä. Ruoka ja vesi olivat outoja ja Pohjanmaa oli tuberkuloosialuetta.

Sunnuntaina 28.lokakuuta Alavieskan Koinsuon hautausmaalla paljastettiin muistokivi evakkomatkalla menehtyneiden muistoksi. Tilaisuudessa oli läsnä Utsjoen kirkkoherra **Arto Seppänen** ja kunnanhallituksen ja valtuuston puheenjohtajat **Veikko Guttorm** ja **Aulis Nordberg**. Ja suuri joukko muita saamenmaan vieraita. Aloite muistokivestä tuli Utsjoen evakkojen jälkeläisiltä.

Liki 60 vuotta sitten solmitut siteet ovat säilyneet evakkoajan sukupolvien keskuudessa. **Veikko Guttorm** kertoi, että utsjokisten ja alavieskalaisten yhteydet ovat vieläkin varsin elävät ja toimivat. Kesäisin monet käyvät kylässä molempiin suuntiin.

Viime vuonna ilmestyi **Niilo Aikion (Pulmakjärvi)** toimittama kirja **Liekkejä Pakoon.** Lainaukseni ovat tästä kirjasta.

Elli Jakola, Vetsikko: "Meitä siirrettiin Kalajoella, Vuorenkallion kouluun ja siellä meitä oli yhdessä petsamolaiset, inarilaiset, utsjokiset, koltat ja kaikkea siltä väliltä. Siellä me nukuimme kuin sillit tynnyrissä ja peseydyimme kaivon kylmässä vedessä."

Kerttu Hautamäki, Alavieska: "Se jäi mieleen, kun ne lähti kirkolla käymään ja meiltä oli 10 kilometriä matkaa. Ei ne puhunukkaan mitään, että heillä pitäisi olla jokin kulkuväline, vaan ne lähti pistelemään. Kun ne tuli iltasella, ne sanoi; Me käytiinkin Kalajoella asti ja sinne oli vielä 30 kilometriä kirkolta. Semmoisia matkoja ne päivisin käveli."

Aslak Uula Lukkari Vetsikko: "Minä olin silloin vähän yli kaksikymmentävuotias ja kuljin kylän nuorten kanssa yhteisissä riennoissa. Ja vaikka Alavieskan tytöt tuntuivat tykkäävän myöskin meistä saamelaispojista, eivät kylän pojat siitä tuntuneet tykkäävän kyttyrää. Meillä oli kaikkien kanssa hyvät välit."(Evakkoaikana solmittiin kuusi avioliittoa)

Pentti Takalo, Alavieska: "Meillä oli iso tupa ja toisessa päässä asuivat ja nukkuivat ne lappalaiset. Meiän makkuu se keitti hiilloksella kahvia, hiilihangolla nosti kämmenelle ja meni tuvan läpi eikä pitänyt kiirettä, ei ollut yhtään kiirettä. Ja kahvi kiehu.

Eikä ollut seppä, ei ollut seppä."

Reijo Ainasoja

Utsjokelaisia oli paljon mukana Alavieskan Koinsuon hautausmaalla pidetyssä tilaisuudessa, jossa paljastettiin muistokivi evakkomatkalla menehtyneiden muistoksi. Kuva: Timo Takkunen.

Tunturiladun toimintasuunnitelma 2002

56. toimintakausi

1 YLEISTÄ

Tunturiladun 56. toimintakautena keskitytään näkymään ja siten viestittämään yhdistyksemme toimintaa ja toiminta-ajatusta myös muille latulaisille. Viime keväänä johtokunnan perustaman tiedottamiseen syventyneen työryhmän työstämiä tuloksia hyödynnetään ja kehitetään edelleen.

Kerhojen toiminnan tulee olla näkyvää omilla paikkakunnillaan, sillä kerhojen toiminta on samalla Tunturiladun toimintaa.

Tunturilatu-lehti ilmestyy edelleen neljä kertaa vuodessa siten, että jokainen sivu on tarvittaessa neliväärinen. Lehti toimii tiedotuslehtenä palvellen kerhoja ja kaikkia jäseniä.

2 JÄRJESTÖORGANISAATIO

Johtokunta

Tunturiladun toimintaa johtaa johtokunta. Johtokunnan kokouksiin osallistuvat myös sihteeri, jäsensihteeri, taloudenhoitaja ja Tunturilatu-lehden toimitussihteeri.

Toimikunnat

Tunturiladun toimintaa omilla sektoreillaan hoitavat

- järjestötoimikunta
- koulutustoimikunta
- kämppätoimikunta
- retkitoimikunta
- nuorisotoimikunta
- saamelaistoimikunta
- susivaliokunta
- tiedotus- ja julkaisutoimikunta
- työvaliokunta
- kerhoasiainhoitaja

3 JÄRJESTÖTOIMINTA

Jäsenille tarkoitetut yhteiset tapahtumat

- kevätpäivät ja kevätkokous 22.–24.3. Kajaanissa Joutenlammen kurssikeskuksessa Oktan isännöimänä
- kesäpäivät 16.–18.8. Vieremällä Haajaisten koulukievarissa Tsietsan isännöiminä
- susiaiset ja syyskokous 18.-20.10. Klaukkalassa Holman kurssikeskuksessa Kavtsin isännöiminä

4 TUNTURIKERHO- JA MUU TOIMINTA

- kerhojen ja Tunturiladun yhteistilaisuudet
- kerhojen välinen yhteistoiminta
- kerhoviikot Lapissa
- kerhojen oma toiminta
- mahdollinen talkootoiminta

5 KOULUTUSTOIMINTA

- laaditaan retkenvetäjän kurssikansio
- valmistellaan vuoden 2003 alussa pidettävää kerhojen toimihenkilöille tarkoitettua koulutusta
- kannustetaan kerhoja järjestämään koulutustoimintaa ja avustetaan järjestelyissä

6 KÄMPPÄTOIMINTA

- Kämppien ylläpitävää huoltoa, Susikyrön aurauksesta huolehtiminen
- osallistutaan Kyrönperän ympäristön latujen kunnossapitokustannuksiin
- kiinteistöjen aluemaksu on € 4 /vrk/hlö, kerhoviikolta aluemaksu on yhteensä enintään € 335.

7 RETKITOIMINTA

- Retkitoimikunta vastaa Tunturiladun retkitoiminnasta, suunnittelee vaelluksia sekä aktivoi ja opastaa jäsenistöä retkiasioissa.
- Toimikunta ylläpitää luetteloa ja tiedottaa jäsenistölle Tunturiladun ja eri kerhojen järjestämistä yhteisretkistä.
- Toimikunta pyrkii löytämään ja kehittämään uusia toimintamuotoja Tunturiladun retkitoiminnassa sekä opastamaan jäsenistöä varusteasioissa, retkeilytekniikassa ja retkialuetietoudessa.
- Toimikunta pyrkii aktivoimaan jäsenistöä retkeilemään Lapissa ja muuallakin Suomessa sekä naapurimaiden tunturialueilla.

8 NUORISOTOIMINTA

- tuetaan nuorison retkeilyharrastuksen kehittymistä
- pyritään järjestämään nuorisolle koulutusta Tunturiladun tapahtumien yhteydessä

9 SAAMELAISTOIMIKUNTA

- edistää ja ylläpitää tunturilatulaisten keskuudessa hyviä ja rakentavia suhteita erityisesti saamelaiseen väestönosaan
- tiedottaminen Tunturilatu-lehdessä saamelaiskulttuuriin liittyvistä asioista
- apuna välittämässä asiantuntijayhteyksiä ja tarjoamalla mahdollisuuksien mukaan saamelaisuudesta kertovaa ohjelmapalvelua

10 SUSIVALIOKUNTA

- uusien susianomusten käsittely
- susikokelaiden haastattelutilaisuuksien pitäminen
- vuoden 2002 susiaisjärjestelyjen hoitaminen yhdessä Kavtsin kanssa
- susiaisten järjestelyohjeen valmistelun loppuunsaattaminen
- susiasioista tiedottaminen.

11 TIEDOTUS- JA JULKAISUTOIMINTA

- Tunturilatu-lehti, 4 numeroa
- Latu ja Polku -lehti, 7 lehteä
- jäsenkirjeet
- yhteistilaisuudet
- johtokunnan ja toimikuntien jäsenten yhteydet
- kannanotot ja lausunnot
- Tunturiladun ja eräretkeilyn tunnetuksi tekeminen
- esitteiden jakaminen uusille jäsenille
- esitteiden jakaminen Tunturiladun ulkopuolisille henkilöille
- Tunturiladun sivujen ylläpito internetissä

12 MYYNTITOIMINTA

- 50-vuotisjuhlakirja
- kämppäavaimet
- merkit, tarrat ja Tunturiladun pinssi
- Eräretkeilyn perustietoja -kansio
- kämppäkortit
- 50-vuotisjuhlavuoden kuksat
- Balggis-kirja
- erä SM -liivit

Johtokunta

SUSIVALIOKUNNAN KUULUMISIA

Tällä palstalla susivaliokunta kertoo Tunturiladun susijärjestelmään kuuluvista asioista. Kirjoituksissa käsitellään aiheeseen liittyvää historiaa ja nykypäivän tietoa. Toisinaan teksti käsittelee niitä ongelmia, joita susivaliokunnan mielestä tunturisusijärjestelmässä on.

HAASTE

Ensimmäiset tunturisudet vihittiin 55 vuotta sitten.

Vuonna 1946, jolloin Tunturilatu perustettiin, laadittiin myös ensimmäiset tunturisusisäännöt. Jo seuraavana vuonna eli 1947 vihittiin ensimmäiset 11 tunturisutta. Niinpä tänä vuonna tulee kuluneeksi 55 vuotta siitä, kun Tunturiladussa ensimmäiset ehdokkaat saivat hyväksynnän susien korkeaan ”rääthyyn”. Tämän runsaan puolivuosisataa kestäneen perinteen aikana tunturisusi aate on ollut merkittävä tekijä yhdistyksemme toiminnassa. Jokasyksyinen susiaistapahtuma on kerännyt eripuolilta Suomea tunturilatulaisia kerhojen järjestämään tapahtumaan. Viiden vuoden välein tapahtuma on pidetty Lapissa, jolloin olemme saaneet nauttia oikeasta Lapin tunnelmasta ja pohjoisesta mytologiasta, johon noita on meidät johdattanut.

Vuoden 1996 jälkeen uusien susien määrä on ollut vähäinen. Viimeisen viiden vuoden aikana uusia susia on vihitty seuraavasti: outasusia 10 kpl, tunturisusia 4 kpl ja johtajasusia 2 kpl. Lisäksi Tunturiladun johtokunta on kutsunut tänä aikana ikäsudeksi kahdeksan ansioitunutta tunturilatulaista.

Uusien susien vähäisestä määrästä on käyty keskustelua niin susivaliokunnassa, Tunturiladun eri tilaisuuksia kuin myös tämän lehden palstoilla. Vaikka tiedossa onkin, että uudet entistä vaativammat susisäännöt, jotka yhdistyksemme hyväksyi v. 1996, ovat yksi syy vähäiseen susimäärään, on muitakin syitä toki olemassa. Näyttäisi siltä, että susiarvoja ei arvosteta enää yhdistyksessämme aikaisempaan tapaan. Myös jäsenistön ikärakenne ei suosi uusien tunturisusien aikaansaamista.

Nyt, juhlavuoden kunniaksi, on aika tempaista myös susirintamalla. Näytetään, että yhdistyksestämme löytyy vielä vanhan perinteen kannattajia. Älkäämme lannistuko muutaman laihan vuoden jälkeen, vaan muuttakaamme suunta niin, että ensi syksynä Klaukkalan Holmassa vihittävien susien määrä on niin suuri, että susien ulvonta kuuluu aina perimmäiseen Lappiin saakka.

Niinpä susivaliokunta haastaa jokaisen tunturikerhon hankkimaan tulevan syksyn susiaisiin vähintään yhden susiehdokkaan. Määrä ei ole paljon, mutta sekin riittäisi muuttamaan uusien susien määrän reiluun nousuun.

Paras tieto mahdollisista susiehdokkaista on kerhoilla. Siellä tunnetaan jäsenistö parhaiten ja tiedetään, kenellä olisi mahdollisuus nousta susien arvostettuun ”rääthyyn”. Siksipä susivaliokunnan haaste suuntautuukin nyt juuri kerhoille. Susivaliokunta on valmis kaikin tavoin auttamaan niin kerhoja kuin yksittäisiä hakijoita susianomusten laatimisessa ja opastamaan, kuinka ja miten tarvittavat vaatimukset voi suorittaa.

Susivaliokunta

Tähän tulee sudet-taulukko, jota en nyt saanut siihen, koska se pitää muokata toisessa ohjelmassa

Itäkairan prinsessa

Kuinka pieneksi olenkaan tuntenut itseni
Itäkairan upottavilla soilla
kuusikossa, koivikossa, hongikossa
murustoilla ja tunturien huipuilla
karhumailla ja joutsenlammilla
tiaisia kuunnellessa, kuukkeleita
ruokkiessa
poropoluilla, jotka eivät ala mistään,
eivätkä pääty mihinkään
ruokatulia sytytellessä, nuotion savussa
ja iltaisin miesten juttuja kuunnellessa
tuulessa, murkussa, sateessa, auringossa
syksyn pimeään yksin nukkumaan
käydessä
(3.10.1984 Hammaskuru)

Piirros Seppo Vuotila
Kalajoen Latu

Olen vaeltanut kansallispuistossa kahdenkymmenen viiden vuoden ajan. Tavallisesti kuljen yksin. Harvoin tapaan muita kulkijoita, mutta vieraskirjoista he ovat tulleet tutuiksi.

Kotini on metsässä. Jo murrosikäisenä opin saamaan ongelmiini ratkaisun metsästä. Metsä on herkkä kuulemaan. Se kestää huudonkin, ei moiti. Metsässä en ole koskaan yksin. Vain ihmisen kanssa voin tuntea yksinäisyyttä. Vaellukseni eivät ole yksinäisiä.

En pelkää eksymistä. Siihen olen tottunut, olen aina vähän eksyksissä. Jos kämppää ei löytyisi, pystyttäisin louteen tuulen ja sateen suojaksi. Untuvapussissa tarkenee ilman tuliakin, mutta täällähän on puuta. Tarvitaan vain tulitikut ja tulentekotaito.

En osaa pelätä loukkaantumista, sairastumista, en kuolemaakaan. Tiedän, että kaikki on mahdollista. Olen onnellinen. Olen saanut elää, vihata ja rakastaa. Ja minuakin on rakastettu. Syntyä, elää ja kuolla. Sellaista elämä on. Syntyä, elää ja kuolla.

Enkä pelkää pimeää. Jos ääniä kuuluu öisessä metsässä, niin tiedän, että se on kelo, konkelo tai karhu.

Korppi lentää leuhkaisi reviriään, kävi kurkistamassa minuakin. Varmaan jo muistaa, että olen luvannut kuoltuani silmäni sille. Joka aamu ja ilta se käy katsomassa, joko nyt. Ja joka kerta kerron sille, että taas se päivä on lähempänä kuin koskaan aikaisemmin.

Tulin tänne tunturista
tuulisesta ja lumisesta
Täällä rauha rikkumaton
tupa, pieni lämmin on.

Kunpa olisi pitkä kesä
ihan ohutta, kevyttä, vaaleaa silkkiä (ymmärräthän?)
ja tuhkimon lasiset kengät
Niillä sipsuttelisin kesääin
jäkälä-, kanervikkokokolattiamatoilla
täällä luonnon suuressa juhlasalissa
sinirinnan laulaessa
Jaurujoen solistessa
kulleroiden keinuessa, suopursun tuoksuessa.
(juhannusaatto –77)

Salaperäinen nainen vaeltaa yksin metsäerämaassa! Vähemmästäkin miehen harmaat aivosolut menevät sekaisin, varsinkin pimeinä iltoina tulilla tai kämpissä.

Vuosia myöhemmin huokaisen syvään .. ja murheellisena istun laavun vieressä vesisateessa. Vain tunteja aiemmin on Sirkka merkinnyt lähtönsä ja kadonnut sateeseen. Siinä on kanssa erämies. Ei löydä edes yhtä naista metsästä, tokaisee kaverini. En jaksa edes suuttua, murjotan vain sateessa kannon nokassa.

Mies on vuosikausia toivonut kohtaavansa Itäkairan prinsessan, mutta salaperäinen kulkijatar on aina askeleen edellä ihailijoitaan … kirjoitti Jaakko Halmeaho Erälehdessä. Myös Seppo Saraspää on kirjassaan Nurmettuneet Nuotiopaikat kertonut tummatukkaisesta tytöstä.

Vasta tänä talvena ymmärsin viimein antaa periksi ja alistua liittopaikkaan. Sirkan kutsumana meitä Itäkairan kulkijoita kokoontui hänen kotiseudulleen Reposelkään. Siellä sain prinsessan ohella tavata monia muitakin, todellisia sielunystäviäni.

Jo pienenä opin saamaan ongelmiini ratkaisun metsästä, kirjoittaa Sirkka. Ja niinhän se on myös minulla. Metsä on aina ollut ystävämme – prinsessan ja minun.

Lämmöllä
Reijo Ainasoja

55-vuotias Tunturilatu

Marraskuun 10-11.2001 päivä juhli Tunturilatu 55-vuotista taivaltaan Helsingissä Karjalatalossa. Paikka on sama, missä viisi vuotta ja yksi päivä aikaisemmin vietettiin yhdistyksen puolivuosisataista taivalta. Tälläkin kerralla tapahtuman järjestelyistä vastasi Helsingin alueen tunturikerho Kavtsi. 55-vuotisjuhlien yhteydessä pidettiin myös Tunturiladun sääntömääräinen syyskokous. Tapahtuman mielenkiinto, hyvä ohjelma ja vuosikokouksessa olleet tunturilatulaisia kiinnostavat asiat toivat juhlapaikalle päivän kuluessa noin 150 latulaista eri puolilta Suomea.

Opastettua retkeilyä Engelin maisemissa

Lauantaina ennen vuosikokouksen ja juhlaillan alkua saivat halukkaat tunturilatulaiset osallistua opastettuun kaupunkikävelyyn Helsingin keskustassa. Vajaan kahdenkymmenen hengen ryhmä olikin saapunut klo 13.00 Senaatintorille Aleksanteri II:n patsaalle, mistä retki alkoi. Aurinkoinen sää, joka "citivaeltajia" tervehti, takasi sen, että nämä historialliset korttelit, joissa reitti kulki, näyttivät talvisen pääkaupungin parhaimmillaan. Vappu Hietalan ja Marja Lamminvaaran johdolla retkeilijät saivat tutustua muun muassa Senaatintoriin ja sen ympäristössä oleviin historiallisiin kohteisiin. Senaatintorin keskipisteenä on Tuomiokirkko (entinen Nikolain kirkko), joka olikin kaksien hääjuhlien välissä sopivasti avoin tunturilatulaisten ihailtavaksi. Torin empiiriseen ympäristöön sijoittuvat myös Valtioneuvoston linna, entinen Senaatin talo sekä Helsingin vanhin rakennus, Sederholmin talo. Torin länsilaidalla oleva Yliopisto ja sen kirjasto olivat myös kävelykierroksen kohteita. Niinpä tämä monelta osin saksalaissyntyisen C.L. Engelin johdolla suunniteltu vuonna 1812 autonomisen suuriruhtinaskunnan pääkaupungin ydinkeskusta ihastutti kauneudellaan ja historiallaan monen retkelle osallistuneen.

Susikyrön sähköistäminen, avainasiat ja Haristuvan sopimus puhuttivat vuosikokouksessa

Jo ennalta oli arvattavissa, että syyskokouksen esityslistalla olevista asioista olisi ainakin kaksi, joista viriäisi normaalia vilkkaampaa keskustelua vuosikokousasioita päätettäessä; Susikyrön sähköistäminen ja avainsääntöihin tehtävät muutokset. Näin tapahtuikin. Tunturiladulle tehdyn jäsenaloitteessa pyydettiin Tunturiladulta selvitystä Susikyrön sähköistämisestä siten, että sähköistys olisi koskenut keittopaikkojen ja ruokapöytien valaisemista. Samalla olisi myöskin puuvaja ja varastohuone sähköistetty.

Tunturiladun selvitysten perusteella kerrottiin Tunturilatu 4/2001 numerossa asiaan liittyvät edut ja haitat.

Käydyssä vilkkaassa keskustelussa esitettiin kannanottoja sekä asian puolesta että vastaan. Lähes yksimielisellä päätöksellä vuosikokous päätyi ratkaisuun, jossa Susikyrön sähköistystä ei toteuteta. Painavimpina perusteina päätökselle olivat pelko alueen erähenkisyyden menettämisestä ja "kevyen sähköistämisen" laajenemisesta koskemaan myöhemmin myös muita kuin aloitteessa mainittuja kohteita ja muotoja.

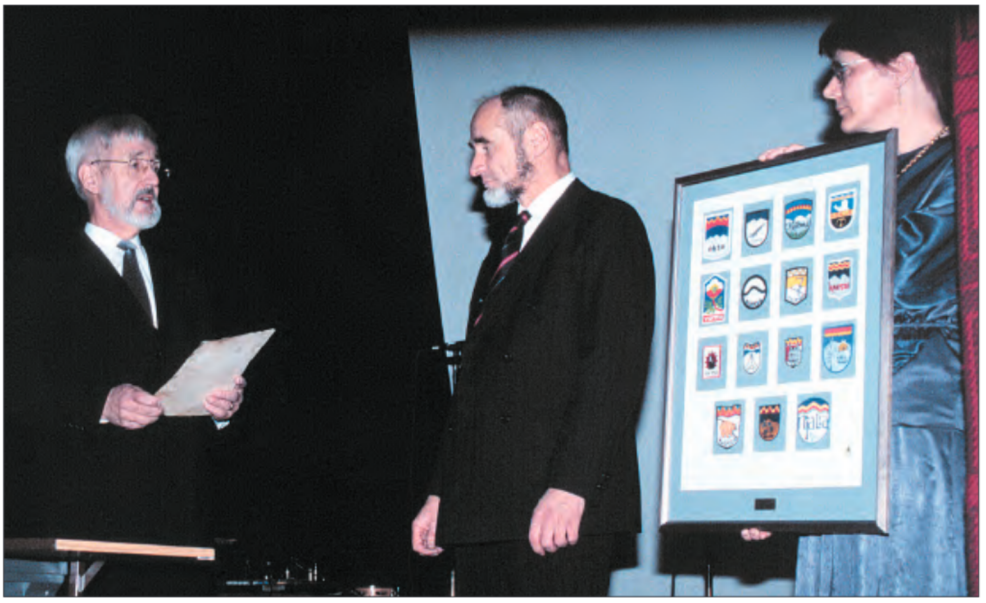
Tunturiladun johtokunnan esitys uusista tukikohtien avaimien käyttösäännöistä pyrkii tarkentamaan avaimen saantiin, siitä luopumiseen ja sen käyttöön ja käytön valvontaan liittyviä seikkoja. Yhdistyksen puheenjohtajan alustuksen pohjalta kävi kokousväki vilkasta keskustelua, jonka perustella pienin tarkennuksin uudet säännöt hyväksyttiin.

Tunturikerho Ovtsin rakentama Haristuvan lainhuuto on loppuun saatettu ja vuosikokous hyväksyi Tunturiladun ja tunturikerho Kavtsin välisen Haristupaa koskevan omistus- ja hallintasopimuksen. Sopimus noudattaa samaa linjaa kuin esimerkiksi Tunturiladun ja tunturikerho Kavtsin Kärrikaltiota koskeva sopimus.

Marja-Liisa Mäelle kultainen ansiomitali

Tämänkertaiseen vuosijuhlaan ei sisältynyt runsaasti henkilökohtaisia palkitsemisia. Kuten Tunturiladunn puheenjohtaja Raimo Pahkala kokouksen avauksessa mainitsikin, syy palkittujen vähyyteen on se, että yhdistyksen 50-vuotisjuhlissa viisi vuotta sitten ansiomitaleja jaettiin runsaasti. Myöskin kerhojen omien juhlien yhteydessä jaetut huomionosoitukset vähensivät tarvetta isoon "mitalisateeseen". Tällä kertaa merkittävin kunnianosoitus pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta työstä Tunturiladussa annettiin yhdistyksen taloudenhoitaja Marja-Liisa Mäelle hänen saadessaan Suomen Ladun kultaisen ansiomitalin.

Erittäin ilahtunut Tunturiladulta saamastaan lahjasta oli sen entinen pitkäaikainen puheenjohtaja Kyösti Lamminjoki. Kauniisti toteutettu taulu, jossa ovat kaikkien tunturikerhojen merkit, on nyt Kyöstillä muistuttamassa niistä monista vuosista, joiden aikana hän hoiti Tunturiladun ja sen kerhojen asioita. Hyvää kekseliäisyyttä sisältyi myöskin Tunturilatulehden pitkäaikaiselle toimittaja Antti Karlinille luovutettava kaksipuolinen taulu, jossa toisella puolella on hänen vuonna 1991 toimittama ensimmäinen ja toisella puolella v. 2001 toimittama viimeinen Tunturilatu-lehti.

Tunturiladun puheenjohtaja ja sihteeri luovuttivat Kyösti Lamminjoelle tunturikerhojen merkkikokoelman.

Raimo Pahkala jatkaa puheenjohtajana

Tunturiladun syyskokous valitsi yksimielisesti Raimo Pahkalan yhdistyksen puheenjohtajaksi vuodelle 2002. Erovuoroisten tilalle uuteen johtokuntaan vuosikokous valitsi äänestyksen jälkeen Ritvis Loimion, Markku Salmisen, Esko Sepposen ja Hanna-Mari Sinilehdon. Nyt valituista Tunturikerho Kolbmasta tuleva Hanna-Mari Sinilehto on uusi edustaja Tunturiladun johtokunnassa.

Iltajuhlassa ohjelmaa

Käpylän Karjalatalossa pidettyyn Tunturiladun 55-vuotistapahtuman iltajuhlaan saapui lähes 140 latulaista. Maittavan Lappiin viittaavan illallisen jälkeen saimme kuulla, stadissa kun olimme, aidolla stadin murteella pidetyn avauspuheen, joka onneksemme puheen lopussa suomennettiin kaikkien ymmärtämään muotoon. Näin saimme selville muun muassa, mitä kantsis ottaa messiin huomenna, kun treffaamme rantsussa skiklatessamme botskilla Suomenlinnaan.

Iltajuhlan puheessa Vappu Hietala katsoi asioita kahteen eri suuntaan; kaksikymmentä vuotta taaksepäin ja kaksikymmentä vuotta eteen päin. Mo-

net asiat olivat muuttuneet Tunturiladussa viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana.

Juhlapuhujan arvio siitä, minkälaista on olla tunturilatulainen v 2021, antaa meille monelta kohdin pohtimisen aihetta. Tarvitsevatko tulevat vaeltajat rannekkeen, joka oikeuttaa heidät kävelemään Euroopan viimeisissä erämaissa Lapissa? Onko jäsenmäärämme tippunut puoleen nykyisestä ja hoidammeko kaikki tarvittavat asiat tiedin nimisellä laitteella? Pitäisi varmaan kirjata puheessa esitetyt asiat ja katsoa kahdenkymmenen vuoden kuluttua, kuinka oikeaan puhujan ajatukset ennustuksessa osuivat.

Illan ohjelma ei ollut ainoastaan kavtsilaisjärjestäjien harteilla. Talkoohenki, joka on aina ollut yksi Tunturiladun kantavista voimista, oli mahdollistanut sen, että iltajuhlassa saimme ihailla myös eri kerhojen taitoja ja esiintymistä. Alppaksen taikurin Antero Rutasen myötä pääsimme taikurien mystiseen maailmaan. Olipa siinä ihmettelemistä niin yleisöllä kuin Rimpin Alpillakin, kun katkaistut kynät olivatkin aivan ehjiä ja hatusta ilmestyi yllättäen outoja esineitä ja asioita.

Logilaisten osuuden ohjelmaan toi Aarne Hirvonen lausumalla runot, joiden myötä pääsimme mukaan sekä huutokauppaan että erikoisiin kirjekuulumisiin, joita äiti pojallensa kirjoitti.

Maailman ensi-illassa kuulimme tunnetun oktalaislaulaja Teuvo Väisänen esittämän tunnelmallisen luontolaulun, jonka sanoma puhutteli varmasti meitä kaikkia läsnä olleita. "Olisi toivonut, että valikoimasta olisi löytynyt toinenkin tilan-

Iltaohjelmassa taikuri Antero Rutanen hämmästytti avustakana olleen Alpi Rimppin.

teeseen sopiva laulu", sanoi joku mukana ollut ja Teuvoa mielellään kuullut juhlavieras.

Kavtsilaisosuudessa kuulimme mm. Ripsi Leppälän ja Kati Karjalainen-Rimppin esittämää huilumusiikkia sekä Matti Reittamon ja Risto Laitisen duettoja.

Runsaimmat aplodit sai yleisöltä Ripsi Leppälän sanoittama ja Matin ja katin johdolla laulettu Tunturiladun oma rekilaulu. Laulun sanoissa soljuivat yhdistyksemme viimeiset vuosikymmenet niin hauskasti ja kuvaavasti, että juhlaväki osallistui kertosäkeisiin naurusta hykerrellen.

Muusta illan ohjelmasta vastasi jo tuttuun tapaan Matti Reittamo ja hänen seitsenhenkinen tanssiorkesterina, minkä tahdittamana ilta jatkui juhlatanssein.

Sunnuntaina Suomenlinnassa

Sunnuntaiaamuna klo 10.00 kokoontui kolmekymmentä latulaista Kauppatorin rantaan, mistä lautan kyyditsemänä siirryimme Suomenlinnaan. Raikas merituuli ja aurinkoinen sää suosivat tätä merellistä matkaa. Ensimmäinen tutustumiskohteemme oli Suomenlinnassa sijaitseva merivartioasema. Luutnantti Tommi Kontto kertoi meille Suomen rajojen valvonnasta, Merivartiosta ja Suomenlinnan merivartioaseman toiminnasta. Saimme myös tutustua valvonta-aseman laitteisiin ja kalustoon, millä merivartijat tehtäväänsä hoitavat. Konkreettisen esimerkin laitteiden tehokkuudesta näimme tarkkailtuamme horisontista tulevan ro-ro-aluksen saapumista Helsinkiin. Tarkat kamerat välittivät valvonta-asemalle laivan niin selkeänä, että jopa yksittäiset ihmiset olisi voinut erottaa laivalta, vaikka se paljain silmin katsottuna oli kaukana horisontissa.

Suomenlinna, tämä kuudelle saarelle rakennettu yli 250-vuotias merilinnoitus on Suomen merkittävin rakennusmonumentti ja historiallinen nähtävyys. Suomenlinna on kuulunut vuodesta 1991 lähtien UNESCO:n maailmanperintöluetteloon. Katsomista tässä 900 asukkaan virkistyskohteessa riittäisi useammaksikin päiväksi. Tunturiladun juhlaväellä ei ollut kuitenkaan mahdollisuus tällä kertaa tutustua Suomenlinnan linnoituksiin kuin muutama tunti. Marita Maulan opastuksella kiersimme kuitenkin saarta parisen tuntia ja saimme pienen "raapaisun" alueen historiasta. Iltapäivän alussa oli kuitenkin riennettävä takaisin Helsinkiin; toisten isänpäiville ja toisten junalle ja kotimaakuntiin. Näin päättyi Tunturiladun juhlavuoden viimeinen yhteinen tilaisuus. Mieltä jäi askarruttamaan puheenjohtajan ehdotus ollessamme Suomenlinnassa: "Voisimmehan me joskus pitää susiaiset omassa saaressa". Suomenlinnassa kun on Susisaari.

Talvinen Senaatintori ja taustalla oleva Helsingin Tuomiokirkko tunturilatulaisten ihailtavana.

Teksti: **Jorma Alapuranen**
Kuvat: **Pauli Hulkkonen**

Tunturilatu ry:n tukikohtien avaimien käyttösäännöt

1. Tunturilatu ry:n jäsenillä on oikeus kahden vuoden jäsenyyden jälkeen päästä Tunturiladun kämppäavaimen haltijaksi maksamalla siitä voimassa olevan lunastusmaksun. Avainanomuslomake on huolellisesti täytettynä palautettava Tunturilatu ry:n johtokunnalle, jonka hyväksymisen jälkeen avain toimitetaan anojalle.

2. Avaimen lunastusmaksun määrää Tunturilatu ry:n yleinen kokous. Tukikohtien lukkoja mahdollisesti uusittaessa, entisen avaimen haltija saa lunastaa käyttöoikeuden uuteen avaimeen määrätyn ajan kuluessa alennetulla hinnalla, jonka Tunturilatu ry:n johtokunta määrää.

3. Sama avain käy kaikkiin Tunturilatu ry:n Lapissa oleviin tukikohtiin.

4. Avaimen haltijalla on eräin rajoituksin elinikäinen, vapaa käyttöoikeus Tunturilatu ry:n Lapissa oleviin tukikohtiin, joita ovat: Susikyrö Enontekiöllä, Susi-Talas Inarissa ja Susi-Kiisa Utsjoella. Majoittuessaan tukikohtien alueilla joko rakennuksissa tai omissa majoitteissa, avaimen haltijalla on oikeus käyttää tukikohtien palveluja ja varusteita. Tunturiladun tapahtumiin osallistuva, alueen ulkopuolella majoittuva jäsen voi käyttää alueen palveluja. Muilla tukikohtien ulkopuolella majoittuneilla em. oikeuksia ei ole.

5. Avaimen haltijalla on oikeus majoittua tukikohtiin kaikkina muina aikoina, paitsi Tunturilatu ry:n johtokunnan kurssiym. tilaisuuksiin erikseen varaamina aikoina. Näistä varauksista ilmoitetaan hyvissä ajoin Tunturilatu ry:n tiedotusvälineissä. Kyseisinäkin aikoina voi olla mahdollista rajoitetusti majoittua varattuun tukikohtaan sopimalla siitä erikseen ao. varaajan kanssa.

6. Avaimen haltijan samaan ruokakuntaan kuuluvalla on oikeus käyttää samaa avainta, mikäli he ovat Tunturilatu ry:n jäseniä.

7. Avaimen haltija saa tuoda mukanaan tukikohtiin ainoastaan yhden ulkopuolisen henkilön (ei jäsenen), jonka sääntöjenmukaisesta käyttäytymisestä hän on vastuussa.

8. Avaimen haltija sitoutuu noudattamaan kunkin tukikohdan omaa järjestyssääntöä.

9. Tunturilatu ry pitää avaimista ja niiden haltijoista luetteloa. Avaimen kadotessa sen lunastanut on velvollinen ilmoittamaan siitä Tunturilatu ry:lle.

Mikäli avaimen haltija löytää kadonneen avaimen uuden avaimen lunastamisen jälkeen, hänen tulee välittömästi ilmoittaa siitä Tunturilatu ry:lle ja palauttaa toinen avain. Kun palauttaminen tapahtuu puolen vuoden kuluessa uuden avaimen lunastamisesta, lunastushinnasta maksetaan puolet takaisin.

10. Avaimen haltija sitoutuu palauttamaan avaimen Tunturilatu ry:lle, jos hänen jäsenyytensä Tunturilatu ry:ssä päättyy. Avaimen haltijan kuoltua avain on palautettava Tunturilatu ry:lle. Samaan ruokakuntaan kuuluva perheenjäsen voi vuoden kuluessa kuolemasta anomuksesta saada avaimen siirretyksi itselleen ilman uutta lunastusmaksua, mikäli hän täyttää avaimen saamisen ehdot.

11. Tunturilatu ry:n johtokunta valvoo avainten käyttösääntöjen ja tukikohtien järjestyssääntöjen noudattamista.

Tunturilatu ry:n johtokunnalla on oikeus peruuttaa avaimen haltijaoikeus henkilöltä, joka ei noudata sääntöjä. Tällöin avain on palautettava Tunturilatu ry:lle.

12. Avainta ei missään tapauksessa saa luovuttaa haltijan ruokakuntaan kuulumattoman käyttöön.

KOLBMAN KANSSA KÄVELYLLE 26.5.2002

Kolbma täyttää tänä vuonna 35 vuotta. Tapahtumaa juhlistetaan sunnuntaina 26.5.2002 herättelemällä henkiin takavuosina kävelty KAROLIINIMARSSI Pälkäneeltä Tampereelle. Matka on juhlan kunniaksi tietenkin 35 km.

KAROLIINIMARSSI assosioituu Suureen Pohjan Sotaan, vuoteen 1713 ja Pälkäneellä Kostianvirran rantamilla käytyyn Kostianvirran taisteluun. Tässä taistelussa Kaarle XII:n Pultavan tappion jälkeen Suomea kenraalimajuri Kaarle Kustaa Armfeltin johdolla puolustava 3400 miehen joukko-osasto kohtasi venäläiset n. viisi kertaa vahvemmat joukot. Venäläisiä johti yliamiraali Fedor Apraksin. Tappiohan siitä karoliineille tietysti tuli.

Mutta karoliinit käyttivät aikanaan nyt käveltävää reittiä, pikkuteitä ja polkuja, kulkivat yli seitsemän pälkäneläisen ja kangasalalaisen harjun. Järjestelysyistä kävelemme Pälkäneeltä Tampereen suuntaan ja kävelyn päätteeksi pidämme pienen 35 v-iltatilaisuuden Tampereella Kaukajärven Kristillassa: Saunaa, kakkua, muisteluksia jne.

Tulkaa kaikki tunturilatulaiset onnittelemaan meitä. Paras onnittelu on kun kävelette kanssamme em. matkan. Tervetuloa tietysti myös iltatilaisuuteen.

Eli: Sunnuntai-aamuna 26.5. klo 09.00 lähtee Paunun pikavuoro Tampereen linja-autoasemalta ja on Pälkäneellä klo 09.40. Tasan 10.00 lähdetään liikkeelle Pälkäneen linja-autoasemalta kohti Tamperetta. Omat eväät. Perillä oltaneen 15-16 maissa.

Mutta jotta tiedämme kävelläänkö kapeata vai leveätä tietä pitkin, niin ilmoittautukaa viimeistään 15.5. Lindellin Lassille, GSM 040-8414254 tai sähköposti lassi.lindell@projektitoimi.fi.

TUNTURILADUN
KESÄPÄIVÄT
HAAJAISTEN
KOULUKIEVARI
16.- 18. 8. 2002
Lisätietoja seuraavassa
lehdessä Tsietsa

Tervehdys toimitussihteeriltä!

Tunturilatu-lehden uutena toimitussihteerinä heilutan teille kättäni täällä Huittisissa hyvin lumisena keskiviikkoiltana. Ensimmäinen lehti alkaa on tätä tekstiä vaille valmis ja siirtyy käsistäni teidän lukijoiden arvioitavaksi.

Postia on tullut kiitettävästi, aivan kaikki eivät mahtuneet tähän lehteen, mutte seuraava putkahtaa ulos jo toukokuussa. Toivottavasti silloin on lunta vähemmän kuin nyt!

Lehti on kokenut vaihdoksen myötä pieniä muutoksia, joista merkittävin on neliväri-syys. Siihen päädyttiin, koska värien käyttö ei ole enää niin kallista kuin se on joskus takavuosina ollut. Toisaalta, meidän tunturilatulaisten kuvat on lähes kaikki napattu Lapista ja monet niistä laristuvat musta-valkoisiksi muutettuina.

Odotan teiltä lukijat postia ja kommentteja. Kaikenlainen palaute on tervetullutta.

Tämän lehden ilmestymisaikataulun yhteydessä näette ilmoitushinnat. Pallo on kerhoilla. Jokainen kerho saa provisiona myydyistä ilmoituksista 20 prosenttia. Etusivu on ilmoituksilta rauhoitettu, mutta muille sivuille niitä voi vapaasti kaupitella. Ilmoitushinnat ovat hyvin kohtuulliset ja ilmoitusmarkoista kertyvät eurot ovat tervetulleita niin Tunturiladulle kuin kerhoillekin.

Myydystä ilmoituksesta on otettava yhteyttä taloudenhoitaja Marja-Liisa Mäkeen, joka hoitaa maksuliikenteen ilmoittajan kanssa.

Tavataan taas toukokuussa!

Satu

Susikyrön kuulumisia

Kyrönperän latupooli, joka ylläpitää hiihtolatuja Vuontispirtin alueella, on tiedottanut latujen ajon aikataulut. Latukoneella ajetaan tuiskujen jälkeen ensin Vuontispirtiltä lähtevät ladut: Hommakierros, Tynnyrikierros, Vuontiskierros ja Ahovaara. Tiistaisin ajetaan Pallakselle ja torstaisin Hannukuruun.

Latupoolin hallituksessa Tunturiladun edustajana on Anne, Jaspis, Toivonen.

Latumaksu yhdistyksemme osalta, 336 euroa, on maksettu.

Susikyrön tiekunnan teiden aurauksesta huolehtii Juhani Keinovaara, johon voi ottaa yhteyden, jos tiet ovat ummessa. Puhelin: 016-537332 tai 0400-174209.

Susikyrön sähköistämisestä

Syyskokouksessa käsiteltiin alustavasti jäsenaloitteen johdosta Susikyrön sähköistämistä.

Keskustelu oli vilkasta ja käytetyt kannanotot olivat perusteltuja.

Vuosikokouksen pöytäkirjaan on merkitty keskustelussa todetun, että päätöstä sähköistämisestä ei tule tehdä pelkästään kustannusvaikutusten valossa. Susikyrö on rakennettu luonteeltaan eräkämpäksi. Keskustelussa argumentteja sähköistämistä vastaan olivat mm. elämysten saaminen ja antaminen nuorisolle. Kämppätoimikunta ei puolla sähköistämistä. Johtokunnalle neuvoa antaneessa kädennostoäänestyksessä lähes kaikki kokouksen osanottajat vastustivat sähköistämistä.

Koska johtokunta vastaa Tunturiladun talouden hoidosta, haluan nyt tuoda esiin sähköistämisen vaikutuksen kämppäkustannuksiin. Sähköistämisen vaikutus kämpän käyttömaksuun on sivuutettu vähin puhein.

Seuraavassa kustannustietoa vain valaistuksen osalta.

Rakentaminen liittymismaksun ja materiaalin osalta on noin 10000 euroa (60000 mk)

Työ suoritettaisiin talkootyönä, jolloin palkkamenoja ei ole. Ainoastaan talkoväen huoltoon liittyvät menot.

Vuotuiset kulut, joita ovat perusmaksu, kulutusmaksut ja hoitomaksut ovat noin 1250 euroa (7500 mk).

Vuotuisiin kuluihin tarvittava rahamäärä on kerättävä käyttäjiltä , joten kämppämaksua on korotettava useilla euroilla edellyttäen, että kämppien käyttöaste pysyy ennallaan.

Mikäli kämppämaksun suorittamisessa tapahtuu laiminlyöntejä, ”unohtamisia”, ja käyttäjiltä saadut tulot eivät riitä kustannuksiin, joudutaan erotus kattamaan yhdistyksen muulla toiminnalla saadusta tuotosta, viimekädessä jokainen jäsen maksaa jäsenmaksuina.

Kevätkokouksessa tehdään sähköistämisasiasta päätös.

Raimo

Avveljuuha – Ivalojoki

Ivalojoen nimen synnystä lienee lukuisasti kansanetymologioita. Kartantekijät kirjoittivat nimen jokseenkin nykyiseen saamenkieliseen asuun jo ainakin 1626 karttaan. Nämä jutun tiedot ovat Ylä-Lappi –lehdestä vuodelta 1996. Lehteähän ei enää julkaista. Kiitokset päätoimittaja Martti Peltomaalle, joka on asiaa selvittänyt.

Yksi etymologioista kertoo kartantekijän soudattaneen itseään jokea alas lapinmiehen opastuksella. Nykyisen kylän kohdalla soutaja rantautti veneensä. Siinä yhteydessä kyytiläinen sai aiheen kysellä, ollaanko jo perillä joen suupuolessa.

- Ii vala eli ei vielä, lapinukko tähän lausumaan. Sammallahden-Morottajan inarinsaamen sanakirjan mukaan kirjoitusasu olisi ij vela.

Mutta luonnollisesti kartantekijä tiedosta ilahtuneena merkitsi paikan kohdalle karttaansa: Ivalo.

Andreas Bureus, ruotsalaisen kartografian perustajana pidetty mies teki 1626 ”Uuden ja tarkan pohjoisten maiden kartan”. Siinä on Inarinjärvi jokseenkin nykyisellä paikallaan. Enarak träsk, johon laskee Ivalojoki. Joen nimenä on Avila ioki.

Vähän myöhemmin 1635 Tukholmassa Blaeun veljekset Willem ja Johan piirsivät kartan ”Svecia, Dania et Norvegia”. Tässä kartassa Enara on järven nimi, kylä Enarby ja joki Avilajoki.

Johannes Bleau teki vuonna 1661 Bureaun kartasta parannetun version, jossa Inarinjärvi on Enara träsk ja siihen laskeva joki edelleen Avila joki. Muita järveen laskevia jokia ei vielä karttaan kuten ei aikaisempiinkaan ollut merkitty. Laskujoki Paatsjoki sentään löytyy ja on venäläisittäin kirjoitettu Pats Reka.

Ruotsin kuningaskunnan kartta vuodelta 1688 ei luonnollisesti tunne Inarista pohjoiseen olevia alueita. Kartassa Täyssinän rauhan mukaisesti Inarijärven keskeltä kulkee Ruotsin ja Venäjän raja. Luto (Lutto)joki ja Suenekele (Suonikylä) löytyvät kartalta.

1795 painetussa kartassa ovat jo järven isommat saaret ja niemet piirrettyinä. Ivalojoki on Aveljock, järvi Enara träsk. Kartassa saaret pienenevät merkillisesti mentäessä koilliseen. Voisi kuvitella kartantekijän piirtäneen järven jossain Enarabyn kodassa istuen ja ryypäten kysellen alkuasukkailta järven muotoja.

Vuonna 1840 ylioppilas August Vilhelm Eklund piirsi kartan, jossa tiedot ovat tarkentuneet. Ivalojoki on jo Ivalojoki, järvikään ei ole enää Enara träsk vaan Enare. Kirakan ja Juutuan vesistöt kartasta löytyvät.

Keisarillinen posti- ja tiekartta vuodelta 1848 kertoo Ivalojoen alajuoksulla summittaisesti nykyisen Ivalon kylän paikan, nimeltään Ivalojoki by. Kirakan vesistöstä Ukonjärveen laskeva joki on nimetty Ukonjoeksi. Ukonjärvi on vain saarten Inarijärvestä erottuva vesialue.

1872 ilmestyi Suomen suuriruhtinaskunnan kartta, siihenastisia pitäjänkarttoja tarkempi. Tämän kartan avulla pystyisi jo nykyihminenkin suunnistamaan, mikäli siihen olisi merkitty nykyiset tiet.

Kielitieteililijät pystynevät selittämään, miksi ja minkä vuoksi Avila muuttui Ivaloksi. Omassa vanhassa Maanmittaushallituksen kartassa vuodelta 1943 vielä Juutuanjokikin on merkitty Joenjoeksi. Siinäpä kartantekijöillä hitautta on ollutkin. Saamelainen on vain varmaan sanonut – juuha (=joki) kysyjän sitä osoittaessa.

Mauri Kanninen

SAAMEA

SUKULAISUUSSUHTEET

SOHKA = suku
SOHKAGODDI = sukukunta
FUOLKI = sukulainen
SOHKA = sukulainen
FUOLKEGASKAVUOHTA = sukulaisuussuhde

BEARAŠ = perhe
BEARATGODDI = perhekunta
EADNI = äiti
ÁHKKU = isoäiti
NISU = nainen
ÁHKKA = aviovaimo
EAMIT = aviovaimo, emäntä
ÁHCCI = isä
ÁDDJA = isoisä
OĽĽMMÁI = mies
OLMMOŠ = ihminen, henkilö
BOADNJI = aviomies
OLBMOT = ihmiset, yleisö
OABBÁ = sisko
NIEIDA = tyttö, tytär
VIELLJA = veli
GÁNDA = poika
BÁRDNI = poika, jonkun eli perheen poika
LUNTA = poika

Saamelaiset ovat hyvin sukurakkaita. Sukulaiset tiedetään tarkkaan monessa sukupolvessa ja sekä äidinpuoleiset että isänpuoleiset sukulaiset kuuluvat sukukuntaan. Saamessa sukulaisten nimitykset tulevat monimutkaisemmiksi ja tarkemmiksi kuin suomen kielessä. Nimityksistä selviää, onko kyseessä isänvai äidinpuoleinen sukulainen ja mies- vai naispuoleinen henkilö. Tähän tapaan:

EANU = eno, äidin veli tai äidin miespuolinen serkku
CEAHCI = setä eli isän nuorempi veli tai miespuolinen serkku
ĎAHKI = setä eli isän vanhempi veli
MÁHKA = sukulaisen aviomies
SPILE = vaimon siskon mies, lanko, tai vaimon veljen vaimo, käly
SIVJJOT = vastakkaista sukupuolta oleva avioliiton kautta sukulaiseksi tullut henkilö, siis miehelle käly tai vaimolle lanko

Serkkujen nimitykset menevät näin:
OAMBEALLI = naispuolinen serkku,
VILBEALLI = miespuolinen serkku, ja vastaavasti serkkujen lapset OMBEALI tai OARPMEALI ja VILBEALI MÁNNÁ.
Enolle sisaren lapsi on NEAHPI.
VILBA = isän miespuolinen serkku,
SIESSÁ = äidin serkku, joka on äitiä nuorempi,
MUOTTÁ = äitiä vanhempi serkku,
GOASKI = äidinpuoleinen täti eli äidin vanhempi sisko tai naisserkku.
Sukulaisnimiä on vielä lisää, mutta jo tämäkin osoittaa kielen kuvastaman tarkkuuden.

Saamelaistoimikunta/Ritvis

MITÄ-MINNE-MILLOIN-MITEN-KENEN KANSSA
Kolbman järjestämä viikon vaellus- ja kiipeilymatka Sveitsin etelärajalle Zermattiin ja ympäristöön Matterhornin juurelle lauantaista 29.6. sunnuntaihin 7.7.2002 Finnairilla Tampere-(Helsinki)-Milano-(Helsinki)-Tampere. Mukaan pääsee Kolbman, Taivaltajien, Tunturiladun, Suomen Ladun ym. jäseniä ja näiden hyviä ystäviä.

ALUSTAVA MATKANTEKOAIKATAULU
Lento lähtee Tampereelta 29.6. klo 06.30, Milanossa ollaan klo 10.35, josta n. 3 h bussimatka Zermattiin. Paluulento lähtee Milanosta 7.7. klo 18.45 ja on Tampereella klo 00.40.

RYHMÄYTYMINEN PERILLÄ
Sitoumuksetta Zermatissa voisi muotoutua vaikka seuraavanlaiset ryhmät: 1) Tosikiipeilijät, jotka tavoittelevat myös vaativampia kohteita 2) Vaeltajat, jotka lähtevät viikoksi rinkka selässä Zermattia ympäröiville vuorille ja vaellusreiteille ja yöpyvät vuoristohotellien makuusaleissa/huoneissa ja 3) Laakson väki, jotka asuvat Zermatissa hotellissa/leirintäalueella ja tekevät päiväretkiä ympäröiville vuorille.

MAJOITTUMINEN JA SYÖMINEN
Hotellimajoitus varataan Zermattin kaupungissa hotelli Theodulista (huoneita ja huoneistoja, ***), vaeltajille ja tosikiipeilijöille varataan etukäteen majoitus vuoristohotelleista ilmoittautumisten ja tarpeen mukaan. Zermattin kaupungissa on myös leirintäalue. Vuorilla olevien vaellusreittien varteen ei saa leiriytyä. Majoitus- ja ateriakustannuksista kukin vastaa paikan päällä yksilöllisesti.

MITÄ MAKSAA - MAKSAMINEN
Tunturiladun jäseniltä 511 EUR/3038 FIM/hlö ja muilta 595 EUR/3538 FIM/hlö, sis. lennot Tre-Milano-Tre lentokenttäveroineen, bussikuljetus Milano-Zermatt-Milano. Majoitus hotelli Theodulin apartementoissa Zermatissa maksaa 30 SFr/n. 20 EUR/n. 120 mk/hlö/vrk ja vuoristohotellien makuusali + aamiainen suunnilleen saman verran hotellista riippuen.

Maksu kahdessä erässä: 1. erä viim. 28.2. EUR 250/hlö ja 2. erä viim. 15.5. EUR 261/hlö. Ei-jäseniltä vastaavasti EUR 300/hlö ja EUR 295/hlö. Maksetaan Kolbman tilille Sampo 800010-70084661. Pyydä ilmoittautuessasi viitenumero maksua varten.

ILMOITTAUTUMINEN JA LISÄTIETOJA
Tunturikerho Kolbma, Timo Tulosmaa, GSM 040 7448323, email: timo.tulosmaa@sci.fi tai Pentti Hyytiäinen GSM 050 3008648, viimeistään 28.2.2002. Ilmoittautuessasi kerro mihin em. ryhmään haluat.

WWW.ZERMATT.CH

KERHOVASTAAVAT (1.1.2002)

OKTA (1) Kajaani (1964 uud. 21.9.1984)
Pj. Liisa Haapalainen
Peltokatu 6 A 4
88600 SOTKAMO
puh. 08-666 1932
Siht. Anja Mustonen
Erätie 20 as 15
87200 KAJAANI
puh. 08-627 946

KUOKTE (2)
Hyvinkää-Riihimäki (15.2.1967)
Pj. Markku Salminen
Vuoritie 24
04400 JÄRVENPÄÄ
puh. 09-291 9916, 040-548 4600
Siht. Irma Löfman
Välenojankatu 4 C 21
05880 HYVINKÄÄ
puh. 019-437 210, 040-717 9130
irmalof@surfeu.fi

KOLBMA (3) Tampere (27.5.1967)
Pj. Timo Tulosmaa
Majakkakatu 3
33410 TAMPERE
puh. 03-346 0084, 040-744 8323
timo.tulosmaa@sci.fi
Siht. Sirkka-Liisa Jantunen
Nikinväylä 3 A1
33580 TAMPERE
puh. 03-362 0997, 040-771 0305
sirkka-liisa.jantunen@ata-gears.fi

NJEALLJE (4) Pieksämäki-Mikkeli-Varkaus (16.1.1970)
Pj. Lea Sarkeala
Pirtinranta 2 C
78200 VARKAUS
puh. 071-556 5400, 0400-671 823
lea.sarkeala@tmileasarkeala.inet.fi
Siht. Leila Auvinen
Alvarintie 7
78300 VARKAUS
puh. 017-555 2297, 0400-177 748

VIHTTA (5) Vaasa (29.1.1970)
Pj. Tapani Rajala
Lapuankatu 5 A
65350 VAASA
puh. 050-330 8045
Siht. Kaija Mariapori
Keskuskatu 18
65320 VAASA
puh. 06-315 3515, 050-5240 850

KUHTTA (6) Itäinen Helsinki (1971)
Pj. Mikko Henriksson
Karhulantie 2 C 245
00910 HELSINKI
puh. 040-705 5921
Siht. Mare Juusola
Vartiokylän seurakunta
PL 120
00931 HELSINKI
puh. 040-764 0871
mare.juusola@evl.fi

TSIETSA (7) Iisalmi (5.3.1972)
Pj. Urpo Häkkinen
Huuhkajantie 9
71800 SIILINJÄRVI
puh. 017-462 1922, 050-565 9839
Siht. Hannu Katainen
Honkakatu 3 as 6
72130 IISALMI
puh. 017-822 746

KAVTSI (8) Helsinki (23.10.1972)
Pj. Jorma Alapuranen
Vallikatu 5-7 A 4
02600 ESPOO
puh. 09-512 0378, 040-502 6151
jorma.alapuranen@luukku.com
Siht. Juha Kelkka
Vanhaistentie 7 A 14
00420 HELSINKI
puh. 09-531 428, 050-528 4539
juha.kelkka@fi.abb.com

OVTSI (9) Jyväskylä (28.9.1976)
Pj. Pauli Hulkkonen
Ruokkeentie 324
40270 PALOKKA
puh. 014-311 0790, 0400-547 743
pauli.hulkkonen.001S @netposti.fi
Siht. Ritva Loimio
Puistotori 6 as 16
40100 JYVÄSKYLÄ
puh. 014-615 282, 040-552 1037
ritva.loimio@library.jyu.fi

LOGI (10) Turku (19.2.1978)
Pj. Kalevi Kanerva
Herukkakuja 4 B 31
20720 TURKU
puh. 02-236 6270
Siht. Paula Jukala
Rätiälänkatu 20 C 24
20810 TURKU
puh. 02-251 7116, 0400-280 167

ALPPAS (11) Hämeenlinna (28.11.1984)
Pj. Teuvo Heinonen
Nujulantie 3
13300 HÄMEENLINNA
puh. 03-619 7359
Siht. Marja-Liisa Mäki
Torikatu 10 A 6
13100 HÄMEENLINNA
puh. 03-675 9061

KUMPE (12) Pohjois-Karjala (1985)
Pj. Esko Saastamoinen
Pohjoistie 1
75530 NURMES
puh. 013-462 616, 0400-762 488
Siht. Ensio Hiltunen
Mäkilehdonkatu 7
75500 NURMES
puh. 013-480 935, 0400-241 998

KUOVZA (13) Kymenlaakso (1970)
Pj. Veijo Taavitsainen
Suontaustankatu 13
48720 KYMI
puh. 05-281 249
Siht. Sirkku Kanervio
Tornatorintie 13 as 25
48100 KOTKA
puh. 05-264 950, 050-565 6380

GEATKI (14) Satakunta (1996)
Pj. Satu Ojala
Loimijoentie 817
32700 HUITTINEN
puh. 02-566 654, 050-523 4844
satu.ojala@huittistensanomalehti.fi
Siht. Pirkko Liuksiala
Huhkolantie 3 B 20
32700 HUITTINEN
puh. 02-567 024
pirkko.liuksiala@huittinen.fi

NJALLA (15) Tunturilappi (1.11.1997)
Pj. Raija Palosaari
Valtatie 260
99100 KITTILÄ
puh. 016-642 242, 040-595 2625
Siht. Paula Naukkarinen
Valtatie 21
99100 KITTILÄ
puh. 016-642 956, 040-846 2156

Kolbma Grönlannin tunnelmissa

Tunturikerho Kolbma oli lokakuussa 2001 eskimotunnelmissa vierailessaan Seitsemisen kansallispuistossa. Kurulainen eskimologi **Eva Jansson** oli syksyn ajaksi pystyttänyt puiston opastuskeskukseen eskimoesineidensä näyttelyn.

Ohessa muutamia otoksia näyttelystä sekä Eva Janssonin tarina Grönlannin matkastaan.

Eva Jansson kokeilee kajakkiaan kotirannassaan Kurussa. Kajakki on hyvin vakaa, koska painopiste on alhaalla. Istuimen asemeksi kajakin pohjalle on taiteltu vain vanha norpannahka.(Valokuvaaja Kalle Tienari)

Kajakki ja Bering

Elo-syyskuussa 1998 matkasin ystävättäreni valokuvaaja Tiina Itkosen kanssa Luoteis-Grönlannissa napaeskimoiden parissa. Seudulla ei ole julkista liikennettä paitsi kallis helikopteri kerran viikossa, eikä sekään lennä kaikkiin kyliin. Eskimot itse kulkevat enimmäkseen koiravaljakolla ja sulan veden aikana moottoriveneellä.

Pohjoisnavalle on matkaa 1500 kilometriä, ja vasta elokuussa meren ollessa jäätön tulee kesä. Silloin Luoteis-Grönlantiin saapuu Tanskasta öljytankkeri tuomaan polttonesteitä napaeskimoille. Tankkeri seilaa kylästä kylään sään ehdoilla, eikä sillä ole aikataulua.

Tankkerin kyytiin pyrkii aina myös paikallista väestöä. Kapteeni ottaa mielellään laivalle kyytiläisiä, kunhan he kulkevat laivan ehdoilla eivätkä vaadi erikoispalvelua. Luoteis-Grönlannissa ei ole satamia, joten rahtilaivojen on ankkuroiduttava kauas matalasta hiekkarannasta. Öljylaiva pumppaa vuoden polttonesteet maihin lähes kilometrin pituista letkua pitkin.

Pieni moottorilautta kuljettaa miehistöä ja matkalaisia laivan ja rannan välillä. Lautalta kavutaan köysitikkaita pitkin laivaan. Mikäli merenkäynti on kovaa, ei pidä katsella alas meren synkkiin laineisiin, jotka vellovat jääkylminä köysitikkaiden alapuolella.

Matkustimme Qaanaaqin kaupungista pieneen Qeqertatin kylään tankkeri m/s Sofie Theresan kyydissä. Kolmen tunnin matkan aikana kävin komentosillalla rupattelemassa kapteeni Jan Beringin kanssa.

Suomalaisten pelastaja

Tanskalaisen tankkilaivan seinällä näin pienen taulun selvällä suomen kielellä. Se on Suomen meripelastusseuran kunniakirja öljytankkeri Sofie Theresan kapteenille ja miehistölle, jotka pelastivat kymmenen suomalaista merihädästä.

Finnpolaris upposi Grönlannin edustalla 12.8.1991, mutta Jan Bering miehistöineen sai kaikki suomalaiset turvaan.

- Pelastustyöt ovat jokaisen merellä liikkujan velvollisuus, totesi Jan Bering vaatimattomasti. Saavuimme Qeqertatiin elokuun aamuyöllä auringon paistaessa yötä päivää. Kylän koko parikymmenpäinen asujaimisto odotteli rannalla tankkeria. Saatuaan aluksen ankkuriin kapteeni painui oitis nukkumaan, ja merimiehet huolehtivat Tiinan, minut ja muut matkustajat maihin ennenkuin ryhtyivät pumppaamaan polttonesteitä kylään.

Mieleeni jäi kuitenkin leppoisa kapteeni Jan Bering, oikea merikarhu, joka on kokenut yhtä sun toista.

Siorapaluk - maailman pohjoisin kylä

Myöhemmin Tiina ja minä palasimme eskimoiden moottorivenekyydillä Qeqertatin kylästä Qaanaaqin kaupunkiin. Sieltä pääsimme edelleen ruokalaiva Halgafellin kyydissä Siorapalukiin. Siellä, kuten Qeqertatissa viivyimme parisen viikkoa.

Asukkaita Siorapalukissa on noin 66 henkeä. Kaikki tietävät toistensa asiat, eikä kelttään jäänyt salaisuudeksi että valkoisista naisista toinen oli ostanut kyläläisiltä keihään ja pari harppuunaa sekä muuta metsästysvälineistöä.

Napaeskimoista vain harvat taitavat tanskaa, mutta monet aikuiset osaavat länsigrönlantia. Niin kaukana he ovat muista!

Puhun itse kelpo tanskaa sekä hieman länsigrönlantia, joka on maan virallinen kieli. Napaeskimoiden murretta ymmärrän vain hieman, joten useimmiten oli tultava toimeen länsigrönlannin taidollani. Arkiasioista selvisin aikuisten kanssa, mutta lasten kanssa elekieli toimi paremmin.

Päivää ennen lähtöämme kylästä kävin kunnantoimistossa. Kunnansihteeri oli juuri sillä hetkellä kiireinen puhelimessa ja faksin kanssa. Kunnantoimiston tiskillä odotteli myös Tautsinnguaq Simigaq, noin viisikymppinen metsästäjä. Mies odotteli ihan rauhassa kunnansihteerin vapautumista. Siinä notkuimme kunnankonttorin tiskillä, kun Tautsinnguaq heitti huvikseen ehdotuksen: "Osta vielä kajakki".

Naurettuamme makeasti, kysyin pilan päiten paljonko kajakki maksaisi. "Ehkä yhden kruunun", vastasi Tautsinnguaq. Jälleen puhkesimme nauruun.

Toinnuttuamme aioin kysyä oliko kajakki vanha ja merikelvoton eli näyttelyesineeksi sopiva. Mutta kunnansihteerin pyyhällettyä paikalle herjanheittomme katkesi, ja jäin vaille vastausta, mutta eihän sitä kumpikaan ottanut tosissaan.

Takaisin Siorapalukiin

Seuraavana vuonna 1999 kuulin saavani stipendin Grönlantiin. Puolivakavissani kirjoitin Tautsinnguaqille, että kajakki voisi kiinnostaa. Samantein kirjoitin öljytankkerin kapteenille "Hei! Satutko muistamaan erään suomalaisen kyytiläisen" sekä toiveestani saada kokonainen kajakki Siorapalukin kylästä ihmisten ilmoille eli Tanskaan. "Toki tuon kajakkisi tankkerilla" vastasi Jan Bering. Upeata, miehellä on huumoria!

Toukokuussa 1999 palasin yksin Siorapalukiin, jossa vietin puolitoista kuukautta. Maailman pohjoisimmassa kylässä meri on jäätön vain heinäkuun lopusta syyskuun alkuun. Kesäkuun lopussa meri oli vielä jäässä. Tein silti kauppaa Tautsinnguaqin kanssa kajakista. Olin kuvitellut ostavani merikelvottoman ja reikäisen näyttelyesineen, mutta Tautsinnguaq sanoi kajakin olevan ehjä!

Teimme kaupat käteisellä, joskin sain pulittaa kajakista paljon enemmän kuin vitsinä heitetyn yhden kruunun. Kauppa oli silti sangen edullinen meidän molempien kannalta; Tautsinnguaq ei olisi voinut myydä kajakkiaan paikallisille, joilla jo on kajakit kaikilla. Sitä paitsi kajakit tehdään aina mittojen mukaan, joten harva mies voisi käyttää toiselle tehtyä kajakkia. Sattui silti mukavasti, että olen vain 158 cm ja lyhytjalkainen kuten eskimot, ja Tautsinnguaq on tasan minun kokoiseni. Noin 160 cm lienee napaeskimoiden normaalipituus.

Erikoista kyllä, mutta napaeskimonaiset ovat lähes yhtä pitkiä kuin miehet; sitä vastoin Länsi-Grönlannissa miehet ovat selvästi naisia pidempiä.

Kajakin mutkainen matka

Alunperin oli tarkoitus, että kajakkini tulisi syyskuussa Tanskaan, josta sen olisi noutanut kurulainen kuljetusliike, mutta Grönlannin syyssäästä ei tiennyt kukaan, joten tankkeri palasi Tanskaan vasta marraskuun alussa.

Kaiken varalta olin antanut kapteenille Tanskassa asuvien ystävieni Billin ja Larsin puhelinnumeron mutten kertonut heille itselleen koko kajakista!

Eräänä päivänä puhelin soi heillä ja mitään aavistamatta Bill vastasi siihen kuullen: "Hei, täällä on Jan Bering tankkerilta. Kajakki on tullut, voisitko hakea sen?" Sotku oli valmis. Bill luuli soittoa pilaksi ja löi luurin kiinni. Pian puhelin soi uudestaan: "Jan Bering taas, Evan kajakki on tullut." Jo Bill havahtui ja miehet kävivät pitkän keskustelun. Bill pyyteli anteeksi, vaikka syy oli minun. Kapteeni Bering oli kuitenkin ystävällisesti varautunut säilyttämään kajakkiani omalla kotipihallaan Tanskassa kunnes voisin järjestää sen kuljetuksen Suomeen.

Lopuksi kajakki jäi kuitenkin tankkerin kannelle seilaten Tanskasta edelleen Norjaan ja sieltä vielä Hollantiin.

Puhelimessa Jan Bering kertoi tankkerin suuntaavan näiden öljykuljetusten jälkeen joulukuussa Tallinnaan. Tallinnahan sopi minulle hyvin: ostin heti kattotelineen autooni ja lähdin itse hakemaan kajakkia Virosta.

Talvisää Tallinnan telakalla näytti kehnot puolensa: räntää tuli harmaan taivaan täydeltä. Tunnelmat öljylaiva Sofie Theresalla olivat silti iloisia.

- Mikäpä Tallinnassa on ollessa, kun myrskyt repivät Tanskaa. Kahdeksan ihmistä kuoli siellä talvimyrskyissä. Tanskassa asun Svendborgin kaupungissa, jossa sähköt katkesivat. Vaimoni ja lapsemme joutuivat pärjäämään sähköttä ja ilman lämmitystä neljä vuorokautta. Laivalla Tallinnassa saatoimme sentään nauttia lämmityksestä ja vieläpä sytyttää iltaisin kynttilät messiin, kertoi kapteeni Jan Bering.

Tanskalainen öljytankkeri Sofie Theresa seisoi Tallinnan telakalla kolmisen viikkoa. Tankkerin kannella hyöri sankka venäjää puhuva miesjoukko. Jossain miesten, johtojen ja noen seassa makasi valkoinen kajakkini.

- Virossa on erittäin edullista teettää sellaisia korjauksia, joissa vaaditaan koulutettua työvoimaa. - Kajakkisi oli puhtaan valkea nostaessamme sen kannelle Siorapalukissa. Nyt se on hieman likaantunut matkan aikana, totesi Jan Bering. - Mutta pitäähän käytetyn kajakin ollakin käytetyn näköinen! Tullissakin lienee helpompaa.

- Kajakin tuomisessa ei ollut ongelmia. Vasta täällä Tallinnassa jouduimme siirtelemään sitä laivan kannella paikasta toiseen ettei se jäisi laivanrakentajien jalkoihin, Bering kertoi.

Kapteeni ja perämies kantoivat kajakkini laivasta ja sitoivat sen kunnon merimiessolmuin autoni tavaratelineelle. Sitten palasimme laivalle puikkelehtien kannella työskentelevien venäläisten välistä miehistön messiin. Ravistimme räntäsateen kastelemat takkimme ja hörpimme messissä kuumaa teetä.

Kiitokseksi kajakin matkasta ojensin kapteenille miehistöineen paketin, jossa oli kurulaisia kivikelloja, valokuvataulu ja kirje, jossa kiitin heitä kajakin matkasta ja kerroin sen saapumisesta kotiin.

lu Grönlannista ja suomalaista suklaata.

Utelin kapteenilta onko hän sukua Vitus Beringille.

- Olen, mutta Vitus Beringillä on paljon muitakin jälkeläisiä Tanskassa. Suku on suuri. Kyselin vielä kajakin matkasta. Olisinpa vain ollut näkemässä kun Siorapalukin eskimot auttoivat tanskalaisia merimiehiä nostamaan kajakkini pieneltä moottorilautalta ylös tankkeriin!

- Helposti tuli kajakkisi sitten tankkerin kannella. Toistekin voin tuoda sinulle tavaroita Grönlannista, lupasi Jan Bering. En ollut ihan varma, oliko hän tosissaan joten kysyin voisiko hän tuoda ensi kerralla koiravaljakon reen.

- Toki tuon, mutta ilman koiria!

Jan Bering nauroi niin lämpimästi että häntä oli uskottava: ison tankkerin kannella kajakki oli vaivaton pikku juttu.

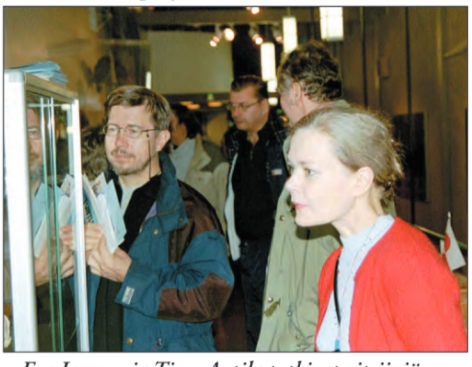
Eva Jansson

Grönlantilaisista norpannahoista ommeltu eurooppalaisen naisen talviturkki on keveä ja lämmin. Valkea lakanakankainen anorakki on grönlantilaisen naisen juhlapuvun yläosa.

Täysikasvuisen grönlanninhylkeen mustahopeinen vuota antaa ompelijan mielikuvitukselle siivet.

Herkkuja tuntureilta

Eila Wäänänen on lähettänyt Tunturilatu –lehteen postia esittäen ”keittiöpalstaa”.

- Kokemuksia eräretkeilyn tiimoilta on kertynyt paljon ja sitä on myös julkaistu muun muassa autiomajoista, välineistä ja nikseistä. Ehdotan harkittavaksi keittiöpalstaa, jonka luulisin kiinnostavan ainakin naispuolisia lukijoita. Sen sisältöä voitaisiin rajata hyväksi havaittuihin retkiruokaohjeisiin tai/ja vain luonnosta saatavista materiaaleista valmistettaviin ruokiin/tuotteisiin, kirjoittaa Eila.

Kiitos Eila postistasi. Tunturilatu –lehden palaverissa ideasi otettiin lämmöllä vastaan. Toivottavaa onkin, että postia tulisi jatkossakin. Yhtä jos toistakin tuntureilla kulkijaa alkavat valmisruuat kyllästyttää, vaikkakin ne ovat vaivattomia ja nopeita valmistaa.

Omasta puolestani toivoisinkin hyviä vinkkejä siitä, miten perunan kuivatus parhaiten onnistuu. Pelkkä riisi ja pasta alkavat jo tökkiä ja ainakin yhden oman ryhmämme vaeltajan mielestä ruoka ei ole mitään ilman perunaa. Kuivattua perunaa saa toki valmiinakin, ja sitä selvittelemme parhaillaan.

Ja istukaapa kirjoituspöytänne viereen ja pankaa paperille tai lähettäkää sähköpostilla ne maukkaimmat retkiruokaohjeenne. Minullakin on pari jemmassa, mutta kiitokseksi palstan perustajalle eli Eilalle julkaistaan nyt pari hänen ohjettaan kaarnikasta eli variksenmarjasta. – Sitähän syksyllä retkeilevät saavat helposti kerätyä retken lopulla, toteaa Eila.

Satu Ojala

Variksenmarjamehu

2 kg (noin neljä litraa) variksenmarjoja
2 kg hienoa sokeria
1 litra kylmää kraanavettä
2 kertaa 17 g viinihappoa = 34 g (teelusikallinen on noin 5 g)

Poimi marjoista pois suurimmat roskat, huuhtele. Murskaa marjat esimerkiksi sosemyllyssä, perunanuijalla tai tukevalla puukauhalla. Sekoita joukkoon vesilitra ja 17 g viinihappoa (apteekista tai Ruotsin puolelta kaupoista maustelyllyistä). Seisota viileässä kaksi vuorokautta. Valuta siivilässä ja painele kauhalla kaikki irtoava mehu. (Älä heitä marjamurskaa pois, ainakaan vielä. Siitä tehdään hyytelöä.)

Lisää mehuun toinen 17 g viinihappoa ja sokeria kaksi kiloa. Sekoita mehua pohjia myöden kunnes sokeri on liuennut. Pullota pestyihin, uunissa desinfioituihin pulloihin. Säilytä kylmässä. Kahden viikon kuluttua mehu on valmista nautittavaksi.

Ohje on saatu kolme vuosikymmentä sitten rouva Aura Vuontisjärveltä Hetasta. Joka vuosi olen sitä valmistanut ja hyvää tulee. Sokerimäärä hirvittää, mutta vähemmällä määrällä ei tule niin hyvää mehua. Toisaalta sitä saa laimentaa runsaasti vedellä janojuomana nautittaessa.

Mehusta valmistuu myös hienoarominen kiisseli tai soppa.

Kahden kilon marjamäärästä tulee 5 – 6 pulloa mehua.

Kaarnikkahyytelö

Kertaalleen käytetyistä marjoista tulee vielä noin kymmenen pientä lasipurkillista hienoaromista hyytelöä liharuokien lisäkkeeksi. Usko vaan, vaikka epäilet.

Kaada marjamurska teräskattilaan. Lisää kylmää vettä sen verran, että marjat tuskin peittyvät. Keitä hiljaisesti 15 – 20 minuuttia. Siivilöi ja ihmettele kuinka tummaa mehua vielä irtosi. Jatko riippuu nyt siitä, oliko marjojesi joukossa myös vähän raakoja marjoja tai vasta kypsyneitä. Silloin hyytelö hyytyy ilman lisäaineita. Katso ohjetta keittokirjasta.

Jos marjat olivat täysin kypsiä, hanki hyytelöimisainetta apteekista/kaupasta ja noudata niiden ohjetta. Sokeria kannattaa käyttää ohjeessa annettu täysi määrä. Hyytelöpurkkien pitäisi olla korkeintaan kahden desin suuruisia, jotta ne jäähtyisivät nopeasti ja hyytyminen tapahtuisi. Jos epäonnistut, älä huoli, sinulla on erinomaista soppa/kiisseliainetta.

Marjamurskan voi myös pakastaa edellä mainittua tarkoitusta varten. Retkillä soppaa keitettäessä esimerkiksi mustikoista, kannattaa kerätä variksenmarjaa mukaan esimerkiksi viidennes. Silloin on viisasta murskata marjat ennen keittämistä (pienessä vesimäärässä), siivilöidä ja laimentaa mehu ennen sokerin lisäämistä ja suurustamista. Variksenmarjoissa on pieniä kiviä kylliksi kaikkiin hampaankoloihin.

Vielä yksi vinkki. Vähän ylikypsistä mustikoista saa maittavaa piirakkaa lisäämällä mukaan variksenmarjoja tai –mehua.

Eila Wäänänen

KAUPPA AVOINNA

Kaikki hyvät jäsenet ottakaa yhteyttä TL:n myyntiartikkeleiden tilausasioissa puh. 03-675 9061 ilt. ja viikonl. tai osoitteella Torikatu 10 A 6, 13100 Hämeenlinna.

Toimitus tapahtuu postitse tai sopimuksen mukaisesti. Toimituskulut lisätään laskuun. Tavaraa annetaan myös myyntitiliin.

Myyntiartikkeli	á €-hinta	Viitenro
Jäsenmerkki	1,70	123
Pinssi	1,70	136
Postikortit		
=kämpät 3 eril.	0,20	123
Eräretkeilyn perusteet	11,80	152
Balggis-polku	1,70	165
Susimerkki	5,00	123
Susimerkki nauhalla	6,80	123
(susimerkit vain susille)		
Kämppien avain	100,00	107
Jäsentarrat		123
-isompi (172x54 mm)		1,30 /kpl
-pienempi (42x17 mm)	2,00/12 kpl	liuska
Kisatunnu	3,00	330

HUOM ! ALLAMAINITUJEN TUOTTEIDEN HINNAT TARKISTETTU

50-vuotishistoria-teos	15,00	220
Juhlakuksa	8,00	204
Erä-SM toimitsijaliiviä varustettuna kisatunnuksella on vielä myynnissä kokoja XL ja XXL		
Liivi fleece-vuorilla	30,00	330

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi (2) vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avainanomus on tehtävä TL:n johto-kunnalle. Toimitus tapahtuu postiennakkona, karttojen, kämppäkorttien, käyttö- ja järjestyssääntöjen kera. Anomuskaavakkeita saa allekirjoittaneelta ja sihteeri Riitta Gerliniltä.

MAKSUASIOISTA

Tunturiladun pankkitili on Sampo 800015-135331 ja tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut, myös uusien jäsenien jäsenmaksut tarpeellisin tiedoin (mm. osoite välttämätön) paitsi ns.”vanhat jäsenet” maksavat aina jäsenmaksunsa Sampon jäsenmaksujen keräilytilille/TL, joka on jäsenmaksukortissa viitenumeroineen.

Uudet jäsenet eivät voi maksaa tälle tilille.

KÄMPPIEN=KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖMAKSUT

Näitä maksuja suorittaessa on toivottavaa käyttää kämppien viitenumeroita. Tällöin ei tarvitse laittaa muita merkintöjä esim. kämpän nimeä. Viitteellinen maksusuoritus on paljon halvempi pankkikuluilta ja näin säästö on vuodessa huomattava pankkikuluissa. Kämpillä edelleen rahalippaat, joihin voi myös suorittaa Tunturiladun yleisen kokouksen päättämän minimimaksun € 4/vrk/hlö.

Kämppien viitenumerot ovat:

Susikyrö	505
Susi-Talas	602
Susi-Kiisa	709

Yhteydenottoja odotellen !

Talvisin terveisin !

Marja-Liisa Mäki

Toiminta-muistio

2002

1-3.3.	Kavtsin suohiihto Siikanevalla
22.–24.3.	Kevätpäivät ja kevätkokous (ks. erillinen ilmoitus) Kajaanin Joutenlammella Oktan isännöiminä
29.3.–1.4.	Pääsiäinen
2.–6.4.	Tsietsan kerhoviikko Susikyrön maisemissa
6.–13.4.	Kolbman kerhoviikko Susikyrössä
13.–20.4.	Login kerhoviikko Susikyrössä
13.–20.4.	Oktan kerhoviikko Susi-Talaksella
20. - 27. 4.	Kuokten kerhoviikko Susi-Kiisalla
28. - 30. 6.	Suomen Ladun leiripäivät Kuortaneella
16.–18.8.	Kesäpäivät Vieremällä Haajaisten koulukievarissa Tsietsan isännöiminä
31.8.–7.9.	Njealljen kerhoviikko Susikyrössä
7.–14.9.	Kavtsin kerhoviikko Susi-Talaksella
7.–14.9.	Vihttan kerhoviikko Susi-Kiisalla
14.–21.9.	Ovtsin kerhoviikko Susi-Kiisalla
14.–21.9.	Login kerhoviikko Susi-Talaksella
18.–20.10.	Syyskokous ja Susiaiset Kavtsin isännöiminä (Kavtsin 30-vuotisjuhla) (Holman kurssikeskus, Klaukkala)

Vuontispirtti (elokuu 2001)

Matkalla pohjoiseen,
suuntana Vuontispirtti
keskellä valtatietä
autosta kaasu
kiinni hirtti.

Vauhdilla
hirmuisella
tuli vastaan
napapiiri,
ja ärjyntä
moottorin varmaan
Kittilään kiiri.

Mutkassa melkoisessa
asteli porojen tokka,
niiden keskelle
kuumana syöksyi
autoni kokka.

Matkalla edelleen,
kyljissä kauheat arvet
ja pellillä muistona
pystyssä komeat sarvet.

Holis

TALOUSARVIOESITYS VUODELLE 2002

VARSINAINEN TOIMINTA	
KÄMPPÄTOIMINTA	
Susikyrö	**€**
Tuotot	
Kiinteistön käyttötuotot	3 387,00
Kulut	
Verot ja vakuutukset	-538,00
Puun hankinta	-350,00
Muut kulut	-1 100,00
Susi-Talas	
Tuotot	
Kiinteistön käyttötuotot	841,00
Kulut	
Verot ja vakuutukset	-404,00
Muut kulut	-675,00
Susi-Kiisa	
Tuotot	
Kiinteistön käyttötuotot	600,00
Kulut	
Verot ja vakuutukset	-454,00
Puun hankinta	-170,00
Muut kulut	-700,00
KÄMPPÄTOIMINTA YHT.	**437,00**
VÄLITYS- JA MYYNTITOIMINTA	
Tuotot	
Tarvikevälitys	538,00
Avaimet	1 800,00
Juhlakirja	673,00
Muut tuotot	
Kulut	
Tarvikevälitys	-598,00
Muut kulut	-336,00
VÄLITYS- JA MYYNTI-TOIMINTA YHT.	**2 077,00**
KOKOONTUMISET JA KOKOUKSET	
Kulut	
Kevät- ja kesäpäivät	-340,00
Susiaiset	-230,00
Vuosikokoukset	757,00
Johtokunta	-2 050,00
Toimikunnat	-1 350,00
Muut kulut	-589,00
KOKOONTUM. JA KOKOUKSET YHT.	**- 5 316,00**
TUNTURILATU-LEHTI	
Tuotot	
Ilmoitukset	589,00
Kulut	
Painatus	-6 723,00
Postitus	-4 573,00
Muut kulut	-505,00
TUNTURILATU-LEHTI YHT.	**- 11 212,00**
KOULUTUSTOIMINTA	
Tuotot	
Koulutustoiminta	168,00
Kulut	
Koulutustoiminta	-910,00
Toimikunnat	-1 100,00
KOULUTUSTOIMINTA YHT.	**- 1 842,00**
MUU VARSINAINEN TOIMINTA	
Tuotot	
Kulut	
Toimistokulut	-170,00
Painatus, kopiointi	-1 100,00
Posti- ja puh.kulut	-800,00
Pankkikulut	-270,00
Jäsenasioiden hoito	-4 200,00
Huomionosoitukset	-841,00
Muut kulut	-359,00
MUU VARSINAINEN TOIMINTA YHT.	**- 7 740,00**
VARAINHANKINTA	
Tuotot	
Jäsenmaksut	40 365,00
Kulut	
Jäsenmaksut Suomen Ladulle	-16 735,00
Muut jäsenmaksut	-34,00
VARAINHANKINTA YHT.	**23 596,00**
TILIKAUDEN VOITTO	**0,00**

KAJAANIIN KOKOUS- JA KEVÄTPÄIVILLE

Linja-auto Turusta lähtee **perjantaina 22.3.** klo 18.30 Kosken ja Kupittaan kadun kulmalta. Tampereella n. 20.30 rautatie- taikka linja-autoasemalta sopimuksen mukaan. Lähtö Tampereelta n. 20.45, Jyväskylän rautatieasemalta n. 22.15. Paluumatkalle lähdetään välittömästi viirin laskun jälkeen.
Hinta Huittisista ja Tampereelta 40 €, Jyväskylästä 30 €.
Ilmoittaumiset viimeistään 17.3.
Kalevi Kanervalle puh. (02) 236 6270
tai 040 733 1765 ja maksut tilille:
MERITA 220518-41730 viite 327.

LOGIN HIIHTOVIIKKO
Susikyrö pe-su 12.-21.4.

Lähtö pe 12.4. klo 19.00 Kupittaan/Kaskenkadun kulmasta. Bussi ajaa Tampereen ja/tai Vaasan kautta rantatietä. Tampereella n. klo 21.10. Vaasassa n. klo 23.45. Susikyrön ympäristössä koneella tehdyt ladut. Myös mahdollisuus Hetta-Pallas reitille, jolla kämppiä sopivin välein. Takaisin lähdetään Susikyröstä la 20.4. n. klo 15.00.
Matkan hinta Turusta ja Tampereelta 95 e, muualta 85 e.
Ilmoittautumiset Kalevi KANERVALLE
p. (02) 236 6270 tai 040 733 1765 ja
maksut Login tilille MERITA 220518-41730 viite 291
viimeistään 4.4. mennessä.

Myytävänä erittäin edulliseen hintaan
kuvan mukaista AHMA- louetta.
Kangas säänkestävää, sisäpuolelta heijastavaa, taffeta kangasta.
Kaikki kiinnitysnarut sis. hintaan.
Mitat: etuosa 280 cm, syv. 200 cm.
Tuote retkitoimikunnan hyväksymä.
Hinta 56.-e (333.-mk)+ toim.kulut.
Loue on nähtävänä kevätpäivillä.

Tunturikerho GEATKI

TILAUKSET:
Kalevi Kaasalainen
02 567091 040 7710778
Aarno Lehtisalo
02 564202 044 0195 002
Markku Salminen
09 2919916 0405484600

TUNTURILATU

Tunturilatulehden ilmestymisaikataulut vuonna 2002

Nro	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
2	30. 4. 2002	21. 5. 2002
3	15. 9. 2002	1. 10. 2002
4	15. 11. 2002	3. 12. 2002

Ilmoitushinnat:

0,40 € pmm	½ sivua 255 €
¼ sivu 135 €	Koko sivu 510 €

Aineistot osoitteella: Satu Ojala,
Huittisten Sanomalehti Oy, Pl 36, 32701 HUITTINEN
tai sähköpostilla: satu.ojala@huittistensanomalehti.fi
Palautettavat materiaalit lähetetään sen lehden ilmestymisen jälkeen, jossa ne on julkaistu.

KOKOUSKUTSU

Tunturilatu ry:n kevätkokous pidetään Tunturiladun kevätpäivien yhteydessä **lauantaina 23.3.2002 klo 12** Kajaanissa, Joutenlammen kurssikeskuksessa, Joutenlammentie 294, 87930 Salmijärvi.

Kokouksessa käsiteltävät asiat:

1. Tunturiladun sääntöjen 7 §:ssä mainitut kevätkokoukselle käsiteltäviksi määräämät asiat
2. Susikyrön sähköistämisasiasta päättäminen
3. Muut mahdolliset asiat

Tervetuloa **Johtokunta**

RETKIMUISTIO VUONNA 2002

Retkitoimikunta on koonnut listan niistä eri kerhojen suunnittelemista retkistä ja vaelluksista, joihin ovat tervetulleita kaikki tunturilatulaiset riippumatta siitä, ovatko he kerhojen jäseniä vai ei. Tapahtumien yhteyshenkilöt, jotka antavat lisätietoja on ilmoitettu tässä muistiossa tai saatte ne selville soittamalla kerhojen sihteereille, joiden puhelinnumerot ovat kerhopalstalla tässä lehdessä.

Helmikuu		
27.2.	Ruissalon kävely perinteisesti kuunvalossa	Logi
Maaliskuu		
2. – 3.3.	Mynälahden hiihto, yht. henkilö Pekka Laine 0400 793 743	Logi
25.3.	Arktiset Sivilisaatiot – ja Arktinen henki – näyttely museokeskus Vapriikissa Tampereella	Kolbma
22.3. – 1.4.	Talvivaellus Lemmenjoelle, yht. henkilö Aarno Lehtisalo 044 019 5002	Geatki
27.3. – 1.4.	Pääsiäisen hiihto- ja laskettelumatka Lappiin. Majoitus Kolarissa, hiihto- ja laskettelu Levillä ja Ylläksellä, yht. henkilö Leena Vilppala 040 835 8315	Geatki
Huhtikuu		
26. – 28.4.	Luontoretki Puurijärven ja Isonsuon kansallispuistoon, yht. henkilö Paavo Kramsu 040 706 2764	Logi
Toukokuu		
26.5.	Kolbma 35-vuotta – Karoliinimarssi 35 km Pälkäne – Tampere ja Ilta Kristillassa, yht. henkilö Timo Tulosmaa 040 744 8323	Kolbma
5.5.	Linturetki Viitasaaren Heinä – Suvannolle ja tutustuminen Vesannolla Pentti Alajan täytettyjen eläinten kokoelmaan, yht. henkilö Pauli Hulkkonen 0400 547 743	Ovtsi
25. – 26.5.	Viikonloppu Hiidenportin kansallispuistossa	Okta
Kesäkuu		
8. – 9.6.	Viikonloppuvaellus Tampereen seudulla sijaitsevalle Birgitan polulle, yht. henkilö Leena Vilppala 040 835 8315	Geatki
8. – 15.6.	Melontaretki Inarilla, yht. henkilö Tuula Granroth 040 735 4418	Ovtsi
23. – 30.6.	Aikuinen – lapsi vaellusretki Lemmenjoen kultamaille, yht. henkilö Aarno Lehtisalo 044 0195 002	Geatki
29.6. – 7.7.	Vaellus – ja kiipeilyviikko Zermattissa Sveitsissä, yht. henkilö Timo Tulosmaa 040 744 8323	Kolbma
Heinäkuu		
viikko 27	Kokeneiden melojien melontamatka Ounasjoella, yht. henkilö Leena Vilppala 040 835 8315	Geatki
6. – 14.7.	Pyöräretki Turusta Gotlantiin, yht. henkilö Ihamo 040 514 4894	Logi
20. – 21.7.	Aloittelijoiden melonta Kokemäenjoella, yht. henkilö Leena Vilppala 040 835 8315	Geatki
26.7. – 4.8.	Vaellus Sevettijärvi – Nuorgam. Mahdollisuus kulkea myös Kevonreitti Karigasniemen tieltä Kenestuvalle, yht. henkilö Kalevi Kanerva 040 733 1765	Logi
26.7. – 4.8.	Naisten vaellus Kevolle, kaikenikäisille ja kaikenkuntoisille, Lapin maisemista elämyksiä hakeville, yht. henkilö Satu Ojala 050 523 4844	Geatki
Elokuu		
30.8. – 8.9.	Naisten vaellus Ivalojoki ja Hammastunturin maasto, Lapin maisemista elämyksiä hakeville, yht. henkilö Satu Ojala 050 523 4844	Geatki

Vinkki: Monet kerhot menevät tunturiviikoilleen omilla linja-autokuljetuksilla. Hyppää kyytiin, jos olet menossa samaan suuntaan ja samaan aikaan.

Retkimuistion aineiston pyytäisinkin toimittamaan osoitteella:

Markku Salminen
Vuoritie 24, 04400 Järvenpää
puh. koti (09) 291 9916, matkap. 040 548 4600
sähköposti: markku.a.salminen@luukku.com

Retkitoimikunta

Tunturiladun kevätpäivät ja kevätkokous Kajaanissa Joutenlammen kurssikeskuksessa 22. - 24. 03. 2002

Ohjelma

Perjantai 22.03.2002

18.00	Ilmoittautuminen alkaa, seurustelua
19.00-21.00	Iltapala

Lauantai 23.03.2002

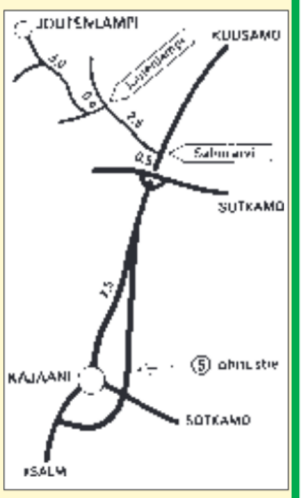
8.00	Aamupala, ilmoittautuminen jatkuu
9.00	Pieni laturetki lähiladuilla tai pilkkimistä
11.00	Viirinnosto ja avajaiset
11.30	Kokouskahvit + suolainen pala
12.00	Tunturiladun kevätkokous
n. 13.30	Iglun rakentaminen, esittelijä ja ohjaaja Markku Korhonen
n. 14.00	Hiihto lammen ympäri, luontotehtävät sekä mehut laavulla
16.30 - 18.00	Päivällinen
17.00 - 19.30	Saunominen, avantouintimahdollisuus
19.30	Illanvietto, yölaulut kodassa

Sunnuntai 24.03.2002

8.00	Aamupala
9.00	Latuhartaus, Ilkka Raittila
9.30	Luontotehtävien tulokset
10.00	Saamelainen musiikki, joiku, Ritva Loimio
11.00	Kainuulainen keittolounas
12.00	Päättäjäiset

Osanottomaksu on 8 e, sisältää saunan, tunnusesineen, ohjelman ja mehut laavulla.

Majoitusvaihtoehdot ja hinnat
Telttamajoitus, omavaraisesti maksuton
Lattiamajoitus (patjoja rajoitetusti) 5 e / henk/vrk
Mökkimajoitus (4-8 henk./mökki) 8 e / henk/vrk
Huonemajoitus (2 h/huone, sis. liinavaatteet) 23 e / henk/vrk
Asuntovaunupaikka 16 amp.sähköllä 12 e/vrk ja ilman sähköä 6 e/vrk

Ruokailut
Iltapala 5 e, aamupala 5 e
päivällinen 8 e, keittolounas 6 e
Erikoisruokavalioiset ilmoittautukaa ajoissa.

Maksujen suoritus Kaikki maksut suoritetaan paikan päällä.

Ilmoittautuminen
Ruokajärjestelyjen ja majoitusvarausten vuoksi ilmoittautuminen 08.03.2002 mennessä :
Liisa Haapalainen, Peltokatu 6 A 5, 88600 Sotkamo
puhelin (08) 6661932 ja sähköposti: liisa.haapalainen@sotkamo.fi

Joutenlammen mäntykankaille Oktalaiset lupaavat lumiset olosuhteet. Hiihtoladut on ajettu. Lammen jääkannen alla odottavat kirjolohet pilkkijöitä. Saunarannoilla voi kokea hyisen hurmion avannossa. Joutenlammelta on helppo jatkaa matkaa Lapin tuntureille.

Toivotamme Teidät tervetulleiksi vieraaksemme sinisten ajatusten ja sinisten vaarojen Kainuuseen.

OKTA

Haluan liittyä Tunturilatuun/tunturikerhoon!

Kun haluat liittyä Tunturilatuun niin lähetä osoitetietosi allekirjoittaneelle. Saat minulta kirjeen, jossa on saatekirjeen lisäksi tilisiirtolappu, liittymiskaavake ja Tunturilatu -lehti. Maksettuasi jäsenmaksun palauta täytetty liittymiskaavake allekirjoittaneelle. Tunturilatulehdestä löytyvät kerhojen toimihenkilöt ja yhteystiedot, heidän kauttaan saat tietoa asuinpaikkakuntasi tunturikerhotoiminnasta.
Ole aktiivinen ja ota yhteyttä.
Tunturilatuterveisin!
Pirjo Sinilehto
Veisunkatu 14 as 5, 33820 Tampere
puh. (03) 266 2592 k., 040 763 1109
pirjsini@saunalahti.fi

Haluan liittyä jäseneksi TUNTURILATUUN

Sukunimi .....
Etunimi .....
Synt.aika .....
Jakeluosoite .....
Postinum. ..... Postitoimipaikka .....
Ammatti ..... Puhelin kotiin .....
Haluan liittää jäseneksi myös seuraavat perheenjäsenet:
Nimi ..... synt. aika .....
Nimi ..... synt. aika .....
Nimi ..... synt. aika .....

Login ja Vihttan ruska- ja susiaismatkalla Hetta – Pallas- alueella vaeltelivat myös Raimo, Tapani, Heikki ja Hannu Vaasasta sekä Eija Tampereelta.

Retkipäiväkirjasta 15. – 22. 9. 2001

Ruskaa, nuotiojuttuja ja susiaisia

Paavontuvalta Hetasta otetaan venekyyti Ounasjärven yli, ja sitten matkaan. Pyhäkeron päivätuvalla yövytään teltoissa ja kuunnellaan sateen ropinaa. Kuukkelit, nuo Lapin närhet, keräävät makupaloja, joita näin alkumatkasta riittää vielä hyvin jaettavaksi.

Ennen Pyhäkeron lakea, lähellä pientä Pyhäjärveä, tutkitaan muinaisen hotellin raunioita. Lapin sodan aikana saksalaiset polttivat sen, kuten niin monta muutakin asumusta näillä seuduilla.

Pyhäkeron päällä ollaan pilviverhon ympäröiminä. Sää selkenee kun tullaan alaspäin.

Vain vähäistä väriloistoa

Yöpakkasten puuttuminen ja lämpimät, kosteat säät näyttävät vaivuttavan kellanruskean luonnon talvilepoon ilman huikaisevaa väriloistoa. Ruska ei tänä syksynä silmiä häikäise, ainakaan Pallas-Ounastunturin alueella. Tuuli riipii jo puista lehtiä, ja vain yksittäisiä punertavia koivuja ja pihlajia näkyy siellä täällä. Maassa sentään riekonmarja helottaa purppuranpunaisena.

Rautuojan kämppä

Joudumme jonkin aikaa hakemaan metsän keskellä piilossa olevaa Rautuojan autiotupaa. Merkityltä reitiltä syrjässä sijaitsevalta Rautuojalta on erämaan rauhaa tullut hakemaan muutama muukin kulkija kuin me viisi vaeltajaa Vaasasta ja yksi Tampereelta.

Värittynyt puusto ja putoavat lehdet säikyttivät kalat niin, etteivät ne taitaisi ottaa onkeen, vaikka yrittäisi. Tyydytään siis retkimuonaan.

Etelän miehen tulet

Tänäkin iltana istutaan auringon laskettua nuotion ympärillä. Tehdään pitkistä haloista iloisesti palavat ”ryssäntulet”. Tapaamamme johtajasusi totesi sellaiset nähdessään jotenkin siihen tapaan, että etelän mies tekee isot tulet ja menee kauas niitä katsomaan, kun taas Lapin mies tekee pienet tulet ja istuu niiden lähelle.

Tulen ääressä puhutaan maailman menosta ja muistellaan tehtyjä vaellusretkiä. Tai vain istutaan hiljaa ja tuijotetaan tuleen. Sitähän ihminen on tehnyt aikojen alusta asti.

Varastetut rinkat

Eilen kuulimme Pyhäkeron tuvalla varmana tietona, että edellisenä kesänä on Rautuojan kämpän portailta viety yön aikana sisällä nukkujien rinkat. Lieneekö sekin vain yksi noita loputtomia juttuja, joita Lapissa kiertää?

Myöhemmin saadaan sellainen tieto, että tuvan lähistölle ulottuisi jonkinlainen metsätie, jota pitkin varastetut rinkat olisi hyvinkin voitu kuljettaa pois. Eihän sitä nykymaailmassa tiedä, vaikka sellaistakin tapahtuisi. Tähän asti vain on pitänyt itsestään selvänä, että tavaransa voi Lapin erämaassa jättää mihin tahansa ja luottaa siihen, ettei niihin kukaan koske.

Outakka

Outakan lakea lähestyttäessä ollaan taas sumupilvessä. Porot kiitävät ohitsemme pehmein askelin kuin aavemaiset varjot ja jäävät uteliaina kauempaa katselemaan kiipeämistämme lakea kohti.

Tiellemme osuva kiirunapoikue piipertää meitä karkuun, ja kun joku yrittää lähestyä lintuja kameran kanssa, lehahtavat ne parvena lyhyeen lentoon ja katoavat tunturin kivikkoon.

Lähellä Outakan lakea ihmettelemme pientä kuusen taimea, joka karuja olosuhteita uhmaten seisoo yksinäisenä ohuessa maakerroksessa. Eipä taida kovin isoksi kasvaa.

Outakan yli 700 metriä korkealta laelta laskeuduttaessa käy kuten Pyhäkerollakin. Ilma selkenee kuin kulkijoita ilkkuakseen, ja aurinko kultaa säteillään kaukaiset rinteet. Pian näemme Pahakurun ja sen yläpuolelle liitelevän maakotkan. Pahakurulle ja Hannukurulle saamme vaeltaa mitä hienoimman sään vallitessa.

Lumikero ja Taivaskero

Lumikeron huipulla ollaan seuraavana päivänä taas sumun ympäröimänä, ja kun laskeudutaan alas, repeää pilviverho.

Taivaskero sentään huiputetaan seuraavana päivänä aurinkoisessa, kesäisen lämpimässä säässä. Yli 800 metriä korkealla huipulla on laatta, jossa lukee, että tällä paikalla sytytettiin Helsingin olympiatuli vuonna 1952. Silmänkantamattomiin näkyy tuntureita katsoipa mihin suuntaan tahansa.

Tällaisessa säässä on nautinto kulkea tunturissa. Rinkka lasketaan maahan tavallista useammin. Kiirettä ei pidetä.

Siikavoileipiä ja munkkeja

Vaikka vilkkain ruskavaellusaika alkaa olla takanapäin, riittää reitillä edelleen kulkijoita. Autiotuvissa on väkeä, ja vastaantulijoita on parhaissa paikoissa kuin Kauppapuistikolla Vaasassa.

Pallakselta palataan seuraavana päivänä taas sumussa Nammalakuruun, jonka kahvikodassa herkutellaan siikavoileivillä ja tuoreilla munkeilla. Niin hyvältä kuin kodan antimet maistuivatkin, niin yleistyyesään tällaiset taukopaikat vievät kyllä erämaatunnelmaa pois vaelluksilta. Toisaalta, eihän ole mikään pakko pysytellä näillä ”turistireiteillä”.

Susiaiset

Montellin majan, jonka saksalaiset myös polttivat sodan aikana, poromiehet pystyttivät uudelleen vuonna 1966. Majalta laskeudutaan Susikyröön Tunturiladun 55-vuotissusiaisiin, jotka ovat minun kohdallani ensimmäiset. Suurella mielenkiinnolla seuraan kuinka Lapin noita vihkii kaksi Ikäsutta ja kaksi Outasutta, ja antaa lopuksi susiaisten historian ensimmäisen Lapin kasteen kymmenvuotiaalle Henripojalle, joka vasta aloittelee kairoilla kulkemista.

Juhlan jälkeen pimeässä, viileässä syysillassa tulien ääressä kerrataan taas menneiden vuosien vaellusretket ja tapahtumat. Joukossa on monia gramofonineulalla rokotettuja kertojia, joiden juttuja on ilo kuunnella.

Meänteis

Uutta eloa saavat myös monet oudot Lapin kulkijat ja erakot. Heistä aivan erityiseen salaperäisyyden verhoon on kietoutunut Saariselällä asustellut Meänteis –niminen erakko.

Kulkiessaan Saariselän alueella Meänteis kirjoitteli runollisia merkitöjään kämppien vieraskirjoihin. Erityisesti hän huolehti majojen siisteydestä nuhdellen kirjoituksissaan niitä kulkijoita, jotka roskasivat majojen ympäristöjä. Joskus hänen jäljiltään jäi tupien pöydille myös kukkakimppuja säilyketölkkeihin ynnä muihin astioihin aseteltuina. Kirjoituksissaan tämä salaperäinen mies, jota moni ei tavannut. antoi myös neuvoja ja ohjeita erämaan kulkijoille.

Nimensä tämä erakko oli saanut kolttalappalaisten taruolennon, Meänteis –nimisen kotakentän haltijan mukaan.

Ilmeisestikään Meänteis ei ollut ihastunut kasvaviin vaeltajajoukkoihin, jotka hänen mielestään rikkoivat erämaan rauhaa. Ehkäpä sen vuoksi ja kulkijoita karkottaakseen hän alkoi varastella vaeltajien tavaroita, joskus jopa aseella uhaten.

Aikansa onnistui Meänteis näissä touhuissaan, mutta viimein hänet saatiin kiinni, ja hänen varastamansa tavarat löytyivät kätköpaikasta, jota hän itse nimitti Kiuastunturiksi. Rangaistukseksi hänet tuomittiin vankilaan, josta vapauduttuaan hän palasi takaisin Saariselälle.

Kerrotaan, että Meänteis rakastui sittemmin sairaanhoitajaan, jonka mukaan hän lähti Saariselältä. Hänen asumuksensa määrättiin hävitettäväksi. Sen jäännökset lienevät vieläkin tallella.

Talvi tekee tuloaan

Susiaisten jälkeisenä aamuna lämpömittari näyttää maan pinnassa viittä astetta pakkasta, ja maa on kuurassa. Noitahan sanoi eilen, että talvi on tuota pikaa tulossa näille kairoille, joita pian suksilla suihkitaan. Tunturit saavat pian valkoiset vaatteensa. Meidän on aika lähteä etelään.

Seppo Soyio, Vihtta